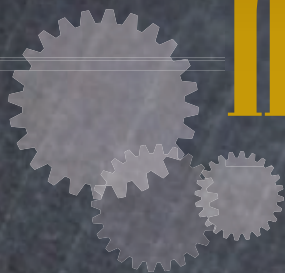

Godina 4. | Broj 6 | veljača 2009.

ISSN 1846-3630

rotary

magazin

District 1913
1. srpnja 2011.

Sadržaj

4 | Rotary aktivnosti

6 | Konferencija predsjednika RI

13 | End Polio Now

16 | Deklaracija o ljudskim pravima

20 | Povijest Rotaryja u Hrvatskoj

24 | Rotary aktivnosti

54 | Thomas Mann - gorljivi rotarijanac

62 | Najteže razdoblje u povijesti Rotaryja

Slika na naslovnici - **Miljenko Hegedić**

TIVATISKARA

Trg bana Jelačića 21 · 42000 Varaždin
TEL [042] 320 911 FAX 320 281
www.tiva.hr

TISAK | DORADA | PRIPREMA | IZDAVAŠTVO | OBLIKOVANJE

IMPRESSUM

Rotary magazin

glasilo Hrvatskog Rotary saveza

Nakladnik: Hrvatski Rotary savez

Za nakladnika: International Press
rotarymagazin@gmail.com

Uređivački odbor: Robert Nemling
(predsjednik), Marijan Bulat, Ivan
Domislović, Želimir Feitl, Zvonko
Jadrešin, Ivan Urlić, Vladimir Zobundžija

Povjerenik HRS: Ivan Domislović

Glavni urednik: Igor Čolaković

Grafički urednik: Vjeran Kostović

Oblikovanje:

Saša Kušter, Vjeran Kostović

Tisak: TIVA Tiskara Varaždin

Naklada: 1.200 primjeraka

Riječ GUVERNERA

Robert Nemling

Drage rotarijanke i rotarijanci iz Hrvatske,

drago mi je čuti da je Rotary magazin na hrvatskom jeziku dobro prihvaćen te da je vrijedan doprinos prijateljstvu i informiranju među klubovima i njihovim članovima. Moj je doprinos i zadaća da izvjestim o važnim i zanimljivim novostima, ali i da iznesem primjedbe, ukoliko se u potpunosti ne slažem s razvojem Rotaryja u Hrvatskoj.

Ovih sam dana bio u službenom guvernerskom posjetu klubovima u Dalmaciji, gdje je još jedan klub, u Solinu, primljen u svjetsku zajednicu Rotaryja. To je radosna vijest i od srca čestitam svim novim rotarijancima.

Ponovno me pitaju o rastu Rotaryja u Hrvatskoj. Možda i s malo kritike ili brige, želim dati jasan odgovor. Moto Rotaryja je «Service Above Self», a često ističemo i moto «Doing Good in the World». Što je više rotarijanaca, to ćemo moći učiniti više dobra. Samo kvalitetni klubovi i kvalitetni članovi dugoročno osiguravaju dobar i prihvatljiv razvoj Rotaryja. Prioritet je stoga kvaliteta. Molim Vas prisjetite se mog uvodnika u prošlom broju Rotary magazina. Ukoliko mi je dopušteno dati savjet, mislim da klubovima valja dati vremena da se razvijaju kvalitetom i kvantitetom, kako bi prijateljstvo u klubovima raslo i kako se zajednička snaga za projekte služenja ne bi prenapregnula.

Rotary International od klubova zahtijeva da u članstvu imaju najmanje 20 članova i članica, međutim, smatram kako dobar Rotary klub ne bi smio imati manje od 30 članova, osim neposredno nakon osnivanja. Drugim riječima, kvantiteta samo s kvalitetom!

Pritom se nameće i pitanje prijema dama u članstvo klubova, pri čemu su neki klubovi previše tradicionalni. Ne želim vršiti nikakav pritisak, no, ipak bih apelirao na klubove te im ukazao kako je primanje dama stvar principa i temeljnih načela Rotaryja vezanih uz Deklaraciju o ljudskim pravima. Klubovi koji u članstvo prime dame ne mijenjaju svoj karakter, već naprotiv, u mnogim se je klubovima pokazalo da su s damama klubovi ostvarili bolju suradnju na realizaciji service projekata, pa su članovi itekako ponosni na vrijedne rotarijanke. Nismo li ustanovili kako je u nekim klubovima aktivna tek manjina članstva i to uvijek jedni te isti članovi? Rotary se ne smije odreći velikog dijela svog potencijala, posebno kada je u gradu samo jedan Rotary klub, jer bi to značilo da je Rotary zabranjen ženama. Zar bi za služenje zainteresirane žene stoga trebali uputiti lionsima, soroptimistima ili drugim service organizacijama? Inner Wheel je vrlo važna i korisna platforma za supruge rotarijanaca. No, Inner Wheel ipak nije nadomjestak, niti pak je rješenje za klubove koji još uvijek u članstvo ne primaju dame.

U studenom sam s grupom hrvatskih i austrijskih rotarijanaca posjetio Nadbiskupski ordinarijat u Zagrebu. Željeli smo Kardinala informirati o Rotaryju te vidjeti postoje li kakva ograničenja za prijem rimokatoličkih svećenika u članstvo klubova i zašto. Eminencija Bozanić u to je vrijeme bio u Rimu, pa nas je primio msgr. dr. Tomislav Markić, biskupski vikar za laike. Susret je protekao u naročito prijateljskom ozračju te se dalo zaključiti da Crkva nema nikakvih ograničenja u pogledu članstva klerika u Rotary klubovima. Doktor Markić je pozdravio suradnju s Rotaryjem te je preporučio da svećenici prije ulaska u Rotary klub o tome obavijeste mjesnog biskupa.

Za kraj želim istaknuti uspjeh koji me je posebno obradovao. Pokazalo se da i mladi klub može puno učiniti kada na pravilan način pokrene profesionalnu mrežu. Rotary Club Zagreb Kaptol je uz potporu prijatelja Ive Husića pred Božić realizirao projekt na razini cijele države – Korak u život. Za uspjeh ove akcije može se reći kako je senzacionalan, budući je ostvaren prihod od 6 milijuna i 200 tisuća kuna. Čestitam im u ime cijelog distrikta, kao i u svoje ime, te vjerujem da će prijatelji iz RC Zagreb Kaptol jednako uspješno odabrati prave kandidate za stipendiju koji će tako dobiti dobru profesionalnu naobrazbu na korist svoju ali i cijele zajednice.

Rotary je u Hrvatskoj na pravom putu, a od srca želim da tako i ostane!

District 1913 od 1. srpnja 2011.

Rotarijanska zajednica u Hrvatskoj s nestrpljenjem je gotovo deset dana očekivala vijest sa sjednice u San Diegu na kojoj je donijeta odluka o redistribuciji našeg, Districta 1910, da bi na početku sjednice Upravnog odbora Hrvatskog Rotary saveza u Osijeku, 7. veljače, radosnu vijest guvernera Roberta Nemlinga priopćio asistent guvernera Ivan Domislović – Rotary klubovi na području Hrvatske izdvojiti će se u novi – District 1913 – 1. srpnja 2011.

U odluci koju je guverneru Nemlingu i guverneru electu Peteru Krauseu elektronskom poštom prosljeđio Frank Stryczek ispred Odbora za distriktiranje Rotary Internationala stoji: «Odbor raspoređuje klubove iz Districta 1910 na tri nova distrikta (Zona 19) počevši od 1. srpnja 2011. godine».

Ovom odlukom Odbora za distriktiranje RI-a u Districtu 1910 ostat će klubovi u Gradišću, Koruškoj, Donjoj Austriji, Štajerskoj i Beču te Rotary klubovi u Bosni i Hercegovini, dok će se klubovi u Sloveniji izdvojiti u District 1912, a klubovi iz Hrvatske u District 1913.

Ovu će odluku, piše Stryczek, Ured predsjednika Rotary Internationala poslati u svaki Rotary klub na području sadašnjeg Districta 1910, a klubovi imaju 45 dana da na ovu odluku moguće ulože prigovor. Ukoliko

većina klubova neće imati prigovor na ovu odluku Odbora ona će se početi provoditi 1. srpnja 2011. godine.

U popratnom pismu guverner Nemling izrazio je zadovoljstvo s ovakvim modelom redistribucije, zahvalivši bivšim guvernerima Toniju Hilscheru i Engelbertu Wenckheimu «koji su završili izuzetan posao, profesionalno i strpljivo».

Radost s prijateljima u našem distriktu podijelili su u pismu i DGE Peter Krause, PRID Peter Krön te bivši guverneri Hilscher i Wenckheim, istaknuvši pritom kako će se «uspješan rast u ovim subdistriktima ambiciozno nastaviti u dogovoru s guvernerom sadašnjeg D1910» za «još uspješniji razvoj Rotaryja u našoj regiji».

Odluku kojom je učinjen povijesni korak u razvoju Rotaryja na području Hrvatske s oduševljenjem su pozdravili članovi Upravnog odbora HRS-a i prijatelji iz RC Osijek, koji su na sastanku u Osijeku nazdravili našem distriktu te mu zaželjeli da bude uspješan i dugovječan.

«Koristim priliku zahvaliti se generacijama austrijskih rotarijanaca, posebice guvernerima Districta 1910, od 1990. godine pa do danas, koji su nam pomagali na putu stvaranja i jačanja rotarijanstva u Hrvatskoj, te na teškom putu da bi Board of Directors RI-a odobrio formiranje Districta 1913 za teritorij Republike Hrvatske. Tako-

Zdravica za novi distrikt

đer zahvaljujem svim predsjednicima klubova, svim upravama klubova, svim kumovima i svima onima koji su u proteklih 20 godina stvarali i jačali rotarijanstvo u Hrvatskoj. Zahvaljujem i svim članovima Odbora za formiranje hrvatskog distrikta, koji su u proteklih godinu i pol dana pokrenuli

Rotary u Hrvatskoj prema vlastitom distriktu - istaknuo je primus asistent guvernera Marijan Bulat, predsjednik Hrvatskog Rotary saveza u poslanici Rotary klubovima u Hrvatskoj.

Pozvavši prijateljice i prijatelje u našim klubovima da proslave rado-snu vijest primus asistent guverne-

ra posebno je napomenuo kako je „pred nama izazovno vrijeme od dvije i pol godine da se u cijelosti pripre-mimo za rad vlastitog distrikta“.

„Potrebno je puno toga još učiniti. Zajedništvo, htjenje i rad svakog rota-rijanca bit će dovoljno da se pripre-mimo za nove izazove i nove vrhun-

ce prijateljstva i služenja u zajednici Rotary Internationala – naglasio je u poruci Marijan Bulat, predsjednik Hr-vatskog Rotary saveza.

“Naš je zadatak da snovi postanu stvarnost”

Igor Čolaković
snimio: Miljenko Hegedić

Rotarijanci iz Hrvatske na konferenciji u Beču

U Beču je od 6. do 8. prosinca održan jedinstveni rotarijanski događaj u ovom dijelu Europe – konferencija predsjednika Rotary Internationala Dong Kurn Leea, koja je bila posvećena dvadesetoj obljetnici obnovljenog djelovanja Rotaryja u srednjoj i istočnoj Europi.

Na konferenciju u bečkom hotelu Pyramide stiglo je čak 600 rotarijanaca iz 34 zemlje. Oni su burnim pljeskom pozdravili svjetskog predsjednika, koji im se obratio nakon pozdravnih riječi predsjedavajućeg – Petera Kröna i dojmjljive parade zastava europskih zemalja u kojima je ponovo počeo razvoj Rotaryja.

«Članstvo u Rotaryju za mene je važno od trenutka u kojem je moj otac postao rotarijanac. Tada je korejsko gospodarstvo bilo slabo, a siromaštvo veliko, no, Rotary je pomagao onda, i pomaže još uvijek – istaknuo je predsjednik Dong Kurn Lee, podsjetivši na to koliko je dobra Rotary učinio u njegovoj domovini – Južnoj Koreji.

«Rotary u Koreji raste, imamo jake klubove i to potvrđuje kako Koreja treba Rotary. Svaka zemlja treba Rotary, jer Rotary je dio promjena na bolje u Koreji i u svakoj zemlji. Puno ljudi na svijetu pati i mnogo djece umire. Danas će umrijeti šest tisuća beba

mlađih od godinu dana, i sutra će ih toliko umrijeti, i prekosutra, i tako dan za danom. No, Rotary je snaga koja to može promijeniti. Rotary svojim aktivnostima utječe na smanjenje smrtnosti djece kroz svoja tri cilja – borbu protiv gladi, borbu za zdravlje i borbu za čistu vodu. Uvjeren sam da bi učinili više kada bi imali više rotarijanaca. Mi možemo spasiti živote! Mi možemo spasiti više djece! Rotary mora rasti kako bi spasili još više djece, i to danas, sutra i prekosutra! – naglasio je predsjednik Rotary Internationala u govoru na bečkoj konferenciji.

Priznanje predsjednika RI-a Leea Rotaryju iz Hrvatske preuzeo je asistent guvernera I. Domislović

Da je rotarijanaca bilo više, mogli smo učiniti još više

Govoreći o posvećenosti Rotaryja djeci, predsjednik Lee se posebno osvrnuo na članstvo u Rotary klubovima, zamjerivši klubovima često neodgovorno ponašanje prema članstvu. «Prečesto zaboravljamo na članstvo, a upravo je povećanje članstva i rast Rotaryja – cilj u ovoj rotarijskoj godini. Klubovi premalo traže, a članovi prelako odlaze iz klubova – upozorio je svjetski predsjednik.

«Kako ćemo snove učiniti stvarnima? Treba pomoći svoj djeci svijeta, jer su sva djeca – naša djeca. Treba im osigurati bezbrižno djetinjstvo da bi se razvila u zdrave osobe, treba im

osigurati dug i zdrav život, treba im donijeti zdravlje i nadu. To možemo postići samo zajedno. Naš je zadatak da snovi postanu stvarnost! – zaključio je svoj govor na konferenciji u Beču predsjednik Rotary Internationala Dong Kurn Lee, koji je u svojoj predsjedničkoj godini priredio 12 ovakvih konferencija kako bi pridobio što više «novih ruku» koje pomažu za Rotary.

Koliko pak su političke i gospodarske slobode, koje su omogućile i oživljavanje Rotaryja u tranzicijskim zemljama, doprinijele njihovom gospodarskom rastu, u predavanju je ilustrirao nedavno umirovljeni guverner Narodne banke Austrije dr. Klaus Liebscher.

U nastavku plenarne sjednice su Ronald L. Beaubien, bivši direktor Rotary Internationala i Jürg Kobler, voditelj ureda Rotary Internationala za Europu i Afriku u Zürichu, predstavili podatke o rastu članstva u svijetu, odnosno, na području zemalja srednje i istočne Europe, a potom su podnijela detaljna izvješća o radu Rotaryja u Districtu 1910, pri čemu je rad Rotaryja u Hrvatskoj prikazao prijatelj Ivan Husić, a u Sloveniji Anton Glavan, zatim u češkom i slovačkom Districtu 2240, u poljskom i ukrajinskom, Districtu 2230, zatim u rumunjskom, Districtu 2241, u srpskom Districtu 2481 te u bugarskom Districtu 2842.

Te je večeri, na Svetog Nikolu, većina izaslanika tijekom večernjeg

Guverner Robert Nemling govori na izvanrednoj distriktnoj konferenciji

Vrijedno svjedočanstvo o rastu Rotaryja

Bečka konferencija o rastu Rotaryja u zemljama srednje i istočne Europe u posljednjih dvadeset godina bila je prigoda i za promociju zbornika – Tribute to 20 Year of growth in Central and Eastern Europe, vjernog i iscrpnog svjedočanstva na 190 stranica o godinama velikih političkih i društvenih promjena i ponovnog rasta Rotaryja u tom dijelu svijeta.

U predgovoru knjige koju je uredio PDG Toni Polsterer, a sponzorirao PDG Engelbert Wenckheim, predsjednik Rotary Internationala Dong Kurn Lee napisao je između ostalog: «U ovoj je godini tema – Učinimo snove stvarnim. Ovdje, u Europi, ostvarili ste snove sa snažnim i dinamičnim prisustvom Rotaryja u stvarnosti. U samo dvadeset godina stvorili ste stotine novih, rastućih klubova, i obnovili rad klubova koji su charterirani dvadesetih i tridesetih godina prošlog stoljeća. Vaš naporan rad mora biti nastavljen. Rotarijanske ideale tolerancije i razumijevanja među ljudima

različitih naroda i vjera valja uvijek ponovo isticati.

I u predgovoru ovom zborniku svjetski je predsjednik opetovano istaknuo važnost članstva, posebice mladih članova, jer oni su «budućnost Rotaryja u srednjoj i istočnoj Europi, i u cijelom svijetu».

O rastu Rotaryja u tom dijelu svijeta najzornije svjedoče brojke objavljene u knjizi. Od prva dva Rotary kluba ponovno osnovana na prostoru srednje i istočne Europe u lipnju 1989. godine – RC Budimpešta i RC Varšava, koja su tada ukupno brojili 77 članova, Rotary je u tom dijelu svijeta u slijedećih deset godina narastao na 265 klubova i 7725 članova! Dvadeset godina kasnije, u lipnju 2008. godine na tom je području bilo više od 17 tisuća rotarijanaca u 669 klubova. Pridodamo li tome i rotarijance iz bivšeg DDR-a, broj novih članova u bivšim komunističkim zemljama gotovo doseže 23.000 u 820 klubova. Pri tom valja istaknuti i snažan rast članstva u

europskim zemljama u kojima Rotary nije bio zabranjen. U posljednjih dvadeset godina broj je članova u Austriji porastao – dvostruko!

U zborniku je, u posebnoj poglavlju cjelovito obrađen i razvoj Rotaryja u Republici Hrvatskoj, a autor priloga, prijatelj Oleg Mandić iz RC Rijeka, u njemu je obradio razvoj naših klubova, od prvog, RC Zagreb, koji je charter svečanost imao u travnju 1991. godine, do protekle rotarijanske godine u kojoj je Rotary u Hrvatskoj ostvario novi razvoj, prešavši brojku od tisuću članova.

Zbornik izdan u povodu 20. godišnjice obnovljenog rada Rotaryja u zemljama srednje i istočne Europe vrijedno je svjedočanstvo o ponovnom širenju rotarijanskih principa te o rastu i razvoju Rotaryja u ovom dijelu svijeta, dobro potkrijepljen brojčanim pokazateljima i lijepo ilustriran fotografijama koje su postale dio povijesti Rotary pokreta.

razgleda Dunavske metropole posjetila bečki Božićni sajam ili su pak rotarijansko druženje nastavili u kućama bečkih rotarijanaca.

Izazov od 100 milijuna dolara

Drugog dana konferencije predsjednika Rotary Internationala, u nedjelju, 7. prosinca, nakon ekumenskog bogoslužja, iscrpno je predstavljen novi izazov za rotarijance svijeta –

obveza da se u sljedeće tri godine prikupi 100 milijuna američkih dolara kako bi se u cijelosti ostvario cilj Rotaryja – svijet bez dječje paralize. O važnosti civilnog društva i Rotaryja u zemljama srednje i istočne Europe govorio je dr. Hans Jürgen Möller, rad je potom nastavljen u osam radnih grupa, da bi na poslijepodnevnom dijelu sjednice bio posebno predstavljen rad Rotaracta u srednjoj i istočnoj Europi, pri čemu je o aktivnostima

Rotaracta u našem distriktu govorio Stjepan Mandić iz zagrebačkog Rotaract kluba, te međunarodna razmjena mladih. Nakon što je prijatelj Edin Osmanbegović iz RC Tuzla, koji je u ratu izgubio obje noge, pozvao na razumijevanje, toleranciju i mir u svijetu, bivši je predsjednik RIBI-ja Peter L. Offer, predstavio program ovogodišnje – stote konferencije Rotary Internationala, koja će se održati u Birminghamu.

Predsjednik Rotary Internationala Dong Kurn Lee

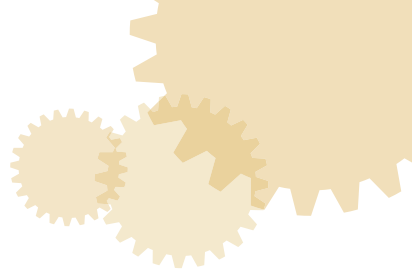
Poziv na konferenciju u Birmingham

Konferencija predsjednika Rotary Internationala u Beču bila je prigoda i za prezentaciju ovogodišnje, jubilarne konferencije Rotary Internationala koja će biti upriličena u Birminghamu, od 21. do 24. lipnja.

«Budi dio povijesti» - ističe u svom pozivu rotarijancima širom svijeta predsjednik Rotary Internationala Dong Kurn Lee i podsjeća kako je 1910. godine šezdeset rotarijanaca održalo prvu rotarijansku konferenciju u Chicagu. Od tada ih je održano 99, a prijateljima iz Birminghama pripala je čast da stotu konferenciju održe u svom gradu, koji je već bio domaćin konferencije Rotary Internationala 1984. godine.

Konferencija će biti održana pod motom – «Stotinu konferencija – milijun uspomena».

Za sudjelovanje na stotoj konferenciji Rotary Internationala može se prijaviti on line na adresi: www.rotary.org, a na stranici Rotary Internationala objavljen je i program ovogodišnje konferencije u Birminghamu.

Na konferenciji u Beču bili su rotarijanci iz 34 zemlje

Posebno pak je svečano toga dana bilo na gala večeri s predsjednikom Dong Kurn Leeom na koju se odazvalo više od 500 rotarijanaca iz ovog dijela Europe. Nakon pozdravnih riječi Petera Kröna, svečani je govornik – predsjednik Rotary Internationala, ponovo istaknuo važnost članstva, onih koji će nesebično raditi na dobrotvornim projektima Rotarijaja. Predsjednik Lee tom je prigo-

dom uručio i povelje za snažan razvoj Rotarijaja u zemljama srednje i istočne Europe, a povelju koja je dodijeljena Rotariju u Hrvatskoj preuzeo je u ime rotarijanaca iz Hrvatske asistent guvernera Ivan Domislović.

Nakon svečane večere predsjedniku Leeu poklonjena je slika «Beč» autora Christiana Henzea, no, svjetski je predsjednik umjetninu odmah dao na dražbu u korist borbe protiv polia.

Slika je naposljetku prodana za 3.000 eura.

Konferencija predsjednika Rotary Internationala u Beču protekla je u uzornoj organizaciji te u pravom, rotarijanskom ozračju, pa valja odati priznanje bečkim prijateljima koji su na sebe preuzeli najveći dio organizacije ovog, najvećeg rotarijanskog događanja u našem distriktu tijekom ove rotarijanske godine.

Na konferenciji u Beču i stotinu rotarijanaca iz Hrvatske

Na konferenciji predsjednika Rotary Internationala te na izvanrednoj konferenciji Districta 1910 koja je održana prije predsjedničke konferencije bilo je gotovo stotinu rotarijanki i rotarijanaca iz Hrvatske, pa su rotarijanci iz naše zemlje, iza austrijskih, bili najbrojnije izaslanstvo na bečkoj konferenciji na kojoj su bili predstavnici iz 35 zemalja svijeta.

U povijesnici Districta 1910 ostat će zapisano kako je izvanredna konferencija Districta 1910 održana u subotu, 6. prosinca 2008. godine, ujedno bila i najkraća distriktna konferencija, sa samo jednom točkom dnevnog reda.

Na konferenciji je guverner Robert Nemling podnio izvješće o rezultatima glasanja klubova koji su se imali izjasniti o prijedlogu za osnivanjem novog distrikta koji bi se

poklapao s granicama Republike Hrvatske.

Inicijativu za osnivanjem novog, «hrvatskog» distrikta, podržalo je svih deset klubova u Bosni i Hercegovini, svi klubovi u Hrvatskoj te svi klubovi u Sloveniji, dok su od 72 kluba s područja istočne Austrije, 64 kluba podržali inicijativu, deset ih nije poslalo mišljenje, a jedan je klub bio suzdržan.

Na osnovi rezultata glasanja klubova iz Districta 1910 guverner Robert Nemling mogao je izvijestiti kako je prijedlog za osnivanjem novog distrikta prihvaćen te da će konačna odluka o reorganizaciji D1910 biti donijeta na sjednici u San Diegu krajem siječnja. Odluku kojom je učinjen novi, značajni korak prema «hrvatskom» distriktu, izaslanici na izvanrednoj distriktnoj konferenciji popratili su burnim pljeskom.

Peter Krön (PRID) otvorio je Bečku konferenciju

Dvadeset godina partnerstva u borbi protiv polio

UN Photo/ Eskinder Debebe

Visoki dužnosnici Ujedinjenih naroda i Rotary Internationala, na čelu s glavnim tajnikom UN-a Ban Ki-Moonom i predsjednikom RI-a Dong Kurn Leeom, susreli su se u New Yorku, 25. rujna prošle godine, kako bi zajedničkim sastankom obilježili dvadesetu godišnjicu partnerstva ove dvije organizacije u borbi protiv dječje paralize.

Predsjednik Lee je tom prigodom još jedanput istaknuo snažnu predanost i obvezu rotarijanaca da s Ujedinjenim narodima surađuju na iskorjenjivanju dječje paralize te na ostvarivanju drugih milenijskih ciljeva UN-a.

«Došli smo gotovo nadomak cilju da iskorijenimo polio i da postignemo četvrti milenijski razvojni cilj Ujedinjenih naroda – smanjenje smrtnosti djece – rekao je predsjednik Rotary Internationala Dong Kurn Lee, dodavši kako je «s Ujedinjenim narodima Rotary dobio partnera s kojim će nastaviti surađivati i kada polio postane prošlost».

Na sastanku u Ujedinjenim narodima, na kojem su bili i filantrop Bill Gates, čelnik zaklade koja je Rotaryju donirala sto milijuna dolara za iskorjenjivanje dječje paralize, generalni direktor UNESCO-a Kiochiro Matsuura,

dr. Margaret Chan, direktorica Svjetske zdravstvene organizacije te predstavnici vlada i razvojnih agencija, istaknuta je obveza za nastavak borbe protiv gladi, bolesti i siromaštva.

Ed Futta, glavni tajnik Rotary Internationala, rekao je kako je susret na East Riveru bio veliki događaj za Rotary, a glavni je tajnik Rotaryja, piše u izvješčaju Ryan Hyland, «bio posebno impresioniran» time što su vodeći ljudi svijeta koji su se odazvali sastanku u Ujedinjenim narodima, «prepoznali Rotary i trud koji organizacija ulaže u ostvarivanju milenijskih ciljeva UN-a».

Potičimo i druge

Rotary International poziva rotarijance da podrže globalnu akciju za iskorjenjivanje dječje paralize u svijetu – End Polio Now, a članovima širom svijeta preporučuje da ovu globalnu akciju promoviraju, posebice u svojim sredinama.

Rotary International poziva i sve klubove i distrikte da na svojim internetskim stanicama postave link s adresom: www.rotary.org/endpolio te da na svim dobrotvornim klupskim događanjima javnosti predstave nastojanje rotarijanaca da konačno ostvare cilj – svijet bez poliomijelitisa.

Rotary zaklada svakim danom dobiva sve više donacija, pa i onih iznad milijun američkih dolara, no, svaka je pomoć dobrodošla kako bi se odgovorilo na izazov od sto milijuna dolara, koliko treba prikupiti da bi se, zajedno sa sredstvima koja je donirala Zaklada Billa i Melinde Gates, prikupilo dovoljno novaca za potpuno iskorjenjivanje ove bolesti. U Rotary Internationalu opetovano ističu kako je ovaj iznos ključan da bi cilj – svijet bez dječje paralize, bio ostvaren u cijelosti i to zauvijek.

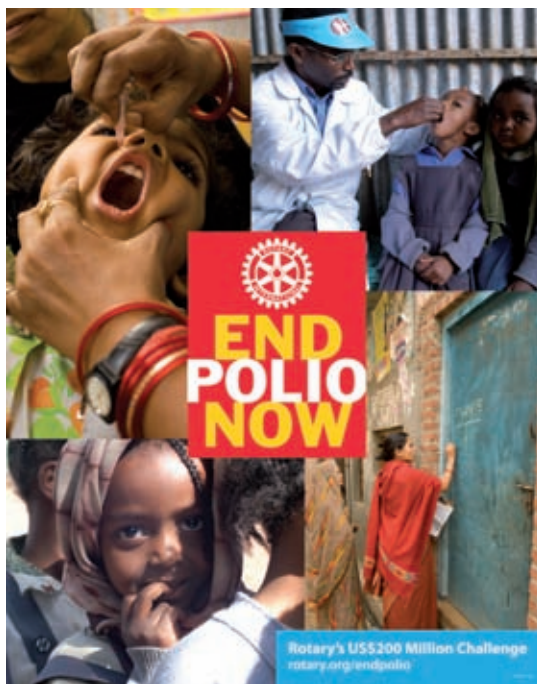
Kako bi što bolje senzibilizirali rotarijance, ali i cijelu svjetsku javnost, u sjedištu Rotary Internationala u Evanstonu, otvorena je krajem listopada

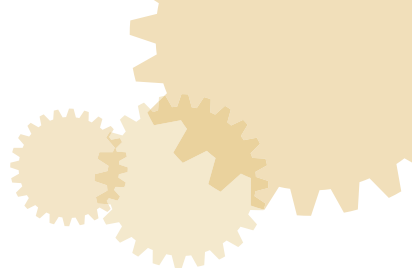
prošle godine izložba posvećena borbi rotarijanaca protiv dječje paralize.

Izložba donosi iscrpan pregled ove globalne akcije i na 12 velikih panoa ilustriranih fotografijama i tekstovima prikazuje patnju ljudi u zemljama u kojima ova opaka bolest još nije iskorjenjena te nastojanje rotarijanaca da čovječanstvu daruju svijet bez polia. Na izložbi, na kojoj su izložena i brojna priznanja koje je Rotary International primio za svoj rad na iskorjenjivanju dječje paralize, posjetitelji mogu i on-line donirati sredstva po-

trebna za završetak ove, najveće civilne akcije u povijesti čovječanstva.

Prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije do sredine travnja lanjske godine u svijetu je zabilježeno 313 novih slučajeva obolijevanja od dječje paralize. Najviše je oboljelih bilo u Indiji – 186, u Nigeriji je zabilježeno 106 slučajeva, u Afganistanu 5 i u Pakistanu 3, dok je 13 slučajeva zabilježeno u drugim zemljama u kojima ova opaka bolest još nije iskorjenjena.

Spasimo djecu i majke

Smanjenje smrtnosti djece glavni je cilj ovogodišnjeg predsjednika Rotary Internationala Dong Kurn Leea i jedna od trajnih obveza koju je preuzeo Rotary u ostvarivanju milenijskih razvojnih ciljeva Ujedinjenih naroda.

Posebno angažirani na ovom cilju su rotarijanci udruženi u Rotary akcijsku grupu za populacijski rast i održivi razvoj (Rotary Action Group for Population Growth and Sustainable Development), koji nizom akcija i programa nastoje umanjiti siromaštvo i smanjiti smrtnost kod majki i djece u nerazvijenim zemljama svijeta.

Jedan od takvih programa je i akcijski pilot – projekt preventivnog

sprečavanja ozljeda pri porodu, posebno fistule.

Prema podacima UNFPA – Fonda Ujedinjenih naroda za populaciju, na svijetu svake minute jedna žena umire od komplikacija nastalih u trudnoći ili nakon poroda, a na svaku umrlu ženu dolazi još dvadeset koje su ozbiljno ozljeđene fistulom ili nekom drugom povredom nastalom pri porodu.

Rotarijanci iz Njemačke, Austrije i Nigerije stoga su u sklopu ovog pilot projekta još 2005. godine pokrenuli akciju u Nigeriji, zemlji koja ima jednu od najvećih stopa smrtnosti majki i djece na svijetu. Zbog nedovoljne medicinske skrbi u Nigeriji čak oko

milijun žena pati zbog fistule nastale nakon poroda, a svake godine ovako strada i biva trajno obilježeno petstotinjak Nigerijki, uglavnom djevojčica.

Uzroci ovog problema su mnogostruki. U Nigeriji su običajno ukočena vrlo rana vjenčanja i porodi, a djevojčice koje se udaju ili ostaju trudne često nisu starije od 11 ili 12 godina. Zbog općeg siromaštva zdravstvena je skrb nedostatna ili je uopće nema. Većina se poroda obavi kod kuće, a djevojke, najčešće bez ikakvog obrazovanja, nisu upućene u opasnosti koje donosi dugi porod bez adekvatne zdravstvene skrbi.

Svjesni kako je borba protiv fistule uvjetovane porodom korak prema

Najviše roditelja umire u Nigeru

UNICEF je u izvješću za 2008. godinu objavio kako najviše roditelja umire u Nigeru, Afganistanu, Sjevernoj Africi, Čadu i Angoli.

Dramatični podaci UNICEF-a govore kako je smrtnost djece u prvim mjesecima života četiri puta veća u nerazvijenim zemljama od prosjeka u razvijenim zemljama.

Žene su u nerazvijenim zemljama čak 300 puta izloženije smrti pri porodu ili komplikacijama u trudnoći, sva-

ke godine više od pola milijuna žena umire zbog komplikacija pri porodu, a njih 70 tisuća nije starije od 19 godina.

Prema podacima UNICEF-a od 1990. godine u svijetu je pri porodu ili zbog komplikacija u trudnoći umrlo čak 10 milijuna žena.

U Nigeru je na primjer, opasnost za smrt roditelja 1:7, dok je u zemljama razvijenog svijeta odnos 1:8.000, a u

Irskoj, koja ima najnižu stopu smrtnosti pri porodu, rizik je 1: 47.600!

UNICEF upozorava kako na svaku ženu umrlu pri porođaju ili zbog komplikacija dolazi još 20 žena koje su oboljele ili ozljeđene pri porodu.

No, iako je situacija i dalje dramatična UNICEF navodi kako se broj umrle djece mlađe od 5 godina lani u svijetu ipak – smanjio!

smanjenju smrtnosti majki i djece rotarijanci iz Njemačke i Austrije odlučili su djelovati. Projekt obuhvaća osam polja djelovanja – od edukacije nigerijskih žena preko lokalnih radio postaja, kako bi se stvorila svijest o nužnosti zdravstvene skrbi za vrijeme trudnoće i poroda, ali i svijest o odgovornom roditeljstvu, izobrazbe i treninga medicinskog osoblja, nabavke medicinske opreme koja će omogućiti zahvat carskim rezom, do rehabilitacije i resocijalizacije pacijentica kojima se osiguravaju i mikro krediti kako bi ponovno stekle poštovanje i bile prihvaćene u seoskoj zajednici.

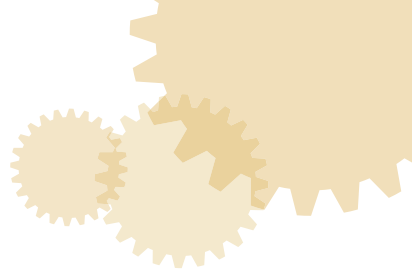
Ovaj se projekt, vrijedan milijun eura, temelji na dva prethodna provedena u sjevernoj Nigeriji od 1995. godine, pri čemu je od presudne važnosti za uspjeh projekta bila suradnja sa seoskim i plemenskim vođama te s nigerijskim zdravstvenim i školskim vlastima.

Rotarijanci su svjesni kako će najbolje rezultate projekt dati u sinergiji s drugim projektima Rotarija, Ujedinjenih naroda te drugih dobrotvornih i zdravstvenih organizacija, posebice kroz 3H i slične programe Rotary Internationala koji tamošnjem stanovništvu osiguravaju i čistu vodu,

moгуćnost osnovnog obrazovanja, zdravstvenu skrb te mikrokredite.

Koordinator projekta Robert Zinser poziva rotarijanske prijatelje da svojim prilogom podrže ovu vrijednu akciju uplatom na račun broj 31328670000 kod Volksbanke Donau-Weinland, a predsjedavajući RFPD-a za Austriju Peter Neuner i past guverner Harald Marschner ističu kako bi i rotarijanci u Hrvatskoj što prije trebali izabrati koordinatore akcije na području Hrvatske, kako bi se i ovdasnji rotarijanci uključili u ovu dobrotvornu akciju za smanjivanje smrtnosti majki i djece.

Rotarijanci su bili pioniri u borbi za ljudska prava

Opća skupština Ujedinjenih naroda usvojila je i proglasila 10. prosinca 1948. godine u Parizu - Deklaraciju o ljudskim pravima. No, manje je poznato kako su značajnu ulogu u donošenju ovog temeljnog akta o ljudskim pravima i još uvijek najvažnijeg dokumenta na području zaštite prava čovjeka imali upravo – rotarijanci.

Na čelu odbora koji je načinio nacrt Povelje bila je naime, Eleanor Ro-

osevelt, supruga predsjednika Franklina Delanoa Roosevelta, jednog od američkih predsjednika – rotarijanaca, člana Rotary Cluba Albany. Deklaracija koja je usvojena u Parizu duhom je, ali i stilom, odgovarala Deklaraciji o poštivanju ljudskih prava koju su usvojili izaslanici na 31. konferenciji Rotary Internationala u Havani 1940. godine. Rezolucija donijeta na konferenciji održanoj u najtežim trenucima za Rotary pokret pozivala je na slobodu, pravdu, istinu, svetost dane riječi i na – poštivanje ljudskih prava.

Prema dokumentima Rotary Internationala organizacija koja je po viziji njenog osnivača Paula Harrisa imala zadaću promicati i dobru volju te razumijevanje u svijetu, još je na konferenciji u Edinburghu 1921. go-

dine u svojim dokumentima istakla mirotvorstvo – zalaganje za mir među narodima i razumijevanje među ljudima, te predanost u borbi protiv gladi, bolesti i patnji.

Kako bi se još snažnije istaklo ovo predanje Rotaryja i rotarijanaca širom svijeta istaknut je novi, šest cilj Rotaryja. Njime su se rotarijanci obvezali da će «ustrajati u stvaranju mira i dobre volje među narodima». Svoje su predanje za mir rotarijanci potvrdili i prilikom osnivanja organizacije Ujedinjenih naroda. Na osnivačkoj skupštini UN-a u San Franciscu 25. travnja 1945. godine, nove organizacije koja je trebala osigurati stabilan i dugotrajan mir u svijetu, Rotary je bio prisutan kao savjetnik Sjedinjenih Američkih Država, među delegatima na Skupštini bilo je po nekim izvorima 49, a po drugima 50 rotarijanaca, a sedmorica od njih bili predsjednici Vlada. Oni su snažno utjecali na tekst i usmjerenost Povelje, posebno u dijelovima koji se odnose na društvene i ekonomske odnose te na humanitarni rad.

Snažni duh rotarijanstva u Deklaraciji o pravima čovjeka, čiju smo 60. obljetnicu obilježili u prosincu, vidljiv je i u gotovo svakoj od njenih trideset točaka.

«Sva se ljudska bića rađaju slobodna i jednaka po dostojanstvu i pravima. Ona su obdarena razumom i svijesću i trebaju jedno prema drugom postupati u bratskom duhu – ističe se u 1. točki Deklaracije koja je istakla univerzalno pravo na život,

Najstrože čuvana tajna

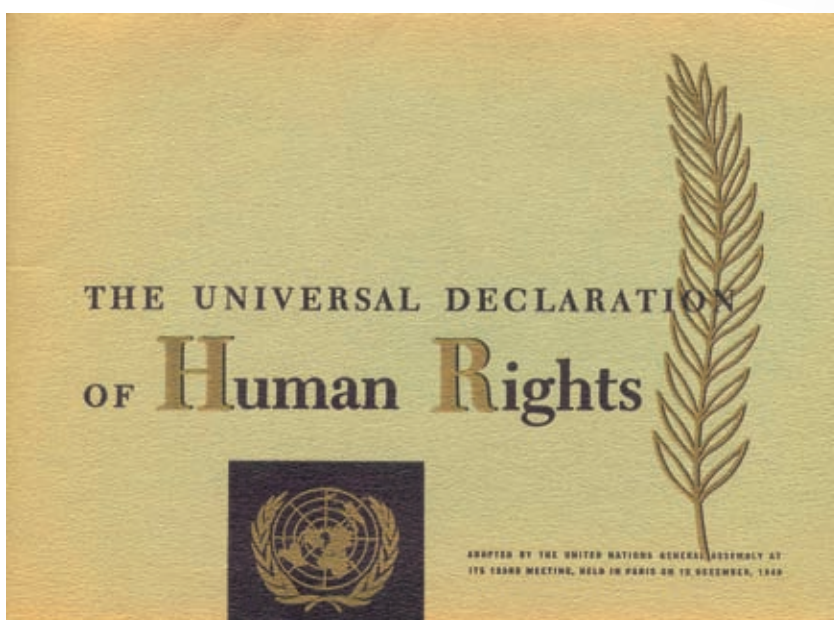
Iako je Deklaracija o ljudskim pravima trebala postati, kako je prilikom njenog usvajanja rekla Eleanor Roosevelt – «Magna Carta za sve ljude, bez obzira gdje se oni nalazili», Deklaracija je zapravo za mnoge države i vlade u proteklih šest desetljeća bila – «najstrože čuvana tajna».

Stoga i ne čudi da je Amnesty International u godini u kojoj je obilježena 60. godišnjica Deklaracije u svom izvješću ocijenio kako je to zapravo bilo «60 godina neuspjeha» i kako bilanca u proteklih 60 godina «ne daje mnogo razloga za zadovoljstvo».

Mučenje se i dalje primjenjuje u barem 81 zemlji na svijetu, osnovne norme ravnopravnosti koje proizlaze iz Deklaracije ne primjenjuju se u najmanje 54 zemlje, dok se u 77 zemalja ne poštuje pravo na slobodu mišljenja i izražavanja. Posebno je kritična situacija u ratom zahvaćenim područjima, u Darfuru, u pojasu Gaze, u Iraku i Mianmaru. Amnesty International upozorava i na stanje ljudskih prava u mnogim drugim zemljama, u Sjevernoj Koreji, u Kini, primjerice, ali i u Sjedinjenim Američkim Državama.

Dignity and justice for all of us

slobodu i osobnu sigurnost svakog čovjeka bez obzira na rasu, boju, spol, jezik, vjeru, političko mišljenje, nacionalno ili društveno porijeklo, imovinski ili drugi status. Deklaracija proklamira jednakost pred zakonom, pravo na djelotvornu pravnu zaštitu te pravično i javno suđenje, pravo na

slobodu misli, savjesti, vjere, mišljenja i izražavanja, pravo na slobodu mirnog okupljanja i udruživanja, pravo na državljanstvo, pravo na slobodu kretanja i na azil, pravo političkog zastupanja i pravo glasa, pravo na privatno vlasništvo i autorsko pravo. U Deklaraciji je istaknuto i pravo na

Eleanor Roosevelt na sjednici Opće skupštine UN-a u Parizu 1948.

socijalnu sigurnost, pravo na brak i obitelj, pravo na rad i pravičnu naknadu, pravo na odmor i na standard koji osigurava zdravlje, pravo na sindikalno udruživanje. Deklaracija osuđuje i zabranjuje ropstvo te sve oblike mučenja. U članku 26. Deklaracije ističe se kako «svatko ima pravo na obrazovanje», «koje bi trebalo biti besplatno», a izrijeком navodi kako «treba promicati razumijevanje, toleranciju i prijateljstvo među svim narodima, rasnim ili vjerskim skupinama, kao i unaprijedivati djelatnost Ujedinjenih naroda na održavanju mira».

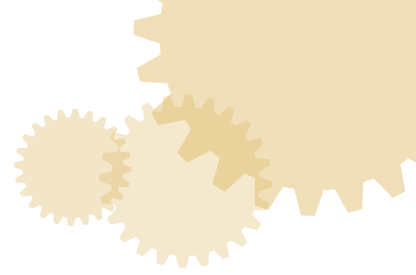
Opća deklaracija predstavlja temeljni pokušaj univerzalne političke i pravne provedbe ljudskih prava, koja su opća i nepovrediva, koja se tiču svih i koja zahvaćaju sva područja ljudskog djelovanja i rada. Prava iz Opće deklaracije o ljudskim pravima prihvaćena su kao temeljne vrijednosti modernog društva.

Sloboda u svijetu nazaduje

Američka nevladina organizacija Freedom House u godišnjem izvješću o građanskim pravima i slobodama utvrđuje da sloboda u svijetu već treću godinu – nazaduje.

Najveće nazadovanje ustanovljeno je u podsaharskoj Africi te na području bivšeg Sovjetskog Save-

za. Najniže su u prošloj godini ocijenjene Sjeverna Koreja, Turkmenistan, Uzbekistan, Libija, Sudan, Mianmar, Ekvatorijalna Gvineja i Somalija. Najveći je napredak prema izvješću Freedom House ostvaren u južnoj Aziji, a najviše su ocjene dobile zemlje zapadne Europe i Sjeverne Amerike.

Deklaracija o ljudskim pravima

OVU OPĆU DEKLARACIJU O LJUDSKIM PRAVIMA

kao zajednički standard koji trebaju postići svi narodi i sve nacije kako bi svaki pojedinac i svako tijelo društva, stalno imajući ovu Deklaraciju na umu, težili učenjem i odgojem doprinijeti poštivanju ovih prava i sloboda i kako bi postupnim nacionalnim i međunarodnim mjerama osigurali njihovo opće i djelotvorno priznanje i poštivanje kako među narodima samih članica tako i među narodima na područjima pod njihovom nadležnošću.

Članak 1.

Sva ljudska bića rađaju se slobodna i jednaka po dostojanstvu i pravima. Ona su obdarena razumom i svijesću te trebaju jedno prema drugom postupati u bratskom duhu.

Članak 2.

Svakome pripadaju sva prava i slobode utvrđene u ovoj Deklaraciji, bez razlike po bilo kojoj osnovi, kao što su rasa, boja, spol, jezik, vjera, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili društveno porijeklo, imovinski status, rođenje ili drugi status. Nadalje, ne smije se praviti nikakva razlika na temelju političkog, pravnog ili međunarodnog položaja zemlje ili područja kojem sloboda pripada, bilo da je ono nezavisno, pod starateljstvom, nesamoupravno ili mu je suverenitet ograničen na bilo koji drugi način.

Članak 3.

Svatko ima pravo na život, slobodu i osobnu sigurnost.

Članak 4.

Nitko ne smije biti držan u ropstvu ili podčinjenosti; zabranjuju se svi oblici ropstva i trgovine robljem.

Članak 5.

Nitko ne smije biti podvrgnut mučenju ili okrutnom, nečovječnom ili ponižavajućem postupku ili kazni.

Članak 6.

Svatko ima pravo da pred zakonom svuda bude priznat kao osoba.

Članak 7.

Svi su jednaki pred zakonom i imaju pravo, bez ikakve diskriminacije, na jednaku pravnu zaštitu. Svi imaju pravo na jednaku zaštitu od bilo kakve diskriminacije kojom se krši ova Deklaracija i od svakog poticanja na takvu diskriminaciju.

Članak 8.

Svatko ima pravo na djelotvornu pravnu zaštitu, putem nacionalnih sudova, za djela kojima se krše njegova temeljna prava koja su mu priznata ustavom ili zakonom.

Članak 9.

Nitko ne smije biti podvrgnut proizvoljnom uhićenju, pritvoru ili izgonu.

Članak 10.

Svatko ima potpuno jednako pravo na pravično i javno suđenje pred nezavisnim i nepristranim sudom, kada se odlučuje o njegovim pravima i obvezama ili bilo kakvoj kaznenoj optužbi protiv njega.

Članak 11.

1. Svatko tko je optužen za kazneno djelo ima pravo da bude smatran nevinim sve dok na osnovu zakona ne bude proglašen krivim u javnom sudskom postupku u kojem je imao sva jamstva potrebna za obranu.

2. Nitko se ne smije smatrati krivim za kazneno djelo ili propust koji

u vrijeme kada su izvršeni nisu predstavljali kaznena djela po nacionalnom ili međunarodnom pravu. Isto tako, ne smije se izricati teža kazna od one koja se primjenjivala u vrijeme kada je kazneno djelo izvršeno.

Članak 13.

1. Svatko ima pravo na slobodu kretanja i boravka unutar granica pojedine države.

2. Svatko ima pravo napustiti bilo koju državu, uključujući i svoju vlastitu, i vratiti se u svoju državu.

Članak 14.

1. Svatko ima pravo, u drugim državama, zatražiti i uživati azil od progona.

2. Na ovo pravo ne može se pozivati u slučaju progona koji proizlazi iz kaznenog djela nepolitičke prirode ili iz postupka koji je u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda.

Članak 15.

1. Svatko ima pravo na državljanstvo.

2. Nikome se ne može samovoljno oduzeti njegovo državljanstvo niti uskratiti pravo na promjenu državljanstva.

Članak 16.

1. Punoljetni muškarci i žene, bez ikakvog ograničenja u pogledu rase, državljanstva ili vjere, imaju pravo sklopiti brak i osnovati obitelj. Oni su ravnopravni prilikom sklapanja braka, tijekom njegova trajanja i prilikom njegova raskida.

2. Brak se može sklopiti samo uz slobodan i potpun pristanak osoba koje stupaju u brak.

3. Obitelj je prirodna i temeljna društvena zajednica i ima pravo na zaštitu društva i države.

Članak 17.

1. Svatko ima pravo na privatno vlasništvo, kako samostalno tako i u zajednici s drugima.

2. Nikome se imovina ne može samovoljno oduzeti.

Članak 18.

Svatko ima pravo na slobodu misli, savjesti i vjere; ovo pravo uključuje slobodu promjene vjere ili uvjerenja i slobodu da čovjek bilo sam bilo u zajednici s drugima, javno ili privatno, iskazuje svoju vjeru ili uvjerenja putem podučavanja, djelovanja, bogoslovja i svetkovanja.

Članak 19.

Svatko ima pravo na slobodu mišljenja i izražavanja: ovo pravo uključuje slobodu zadržavanja mišljenja bez uplitanja drugih, kao i pravo traženja, primanja i prosljeđivanja informacija i ideja putem svih medija i bez obzira na granice.

Članak 20.

1. Svatko ima pravo na slobodu mirnog okupljanja i udruživanja.

2. Nitko ne može biti primoran na pripadnost nekom udruženju.

Članak 21.

1. Svatko ima pravo sudjelovati u upravljanju svojom državom, izravno ili posredstvom slobodno izabranih zastupnika.

2. Svatko ima pravo na ravnopravan pristup javnim službama u svojoj državi.

3. Volja naroda treba biti temelj državne vlasti; ta se volja treba izražavati na povremenim i slobodnim izborima koji će se provoditi na temelju općeg i jednakog prava glasa, tajnim glasovanjem ili drugim odgovarajućim postupcima kojima se osigurava sloboda glasanja.

Članak 22.

Svatko, kao član društva, ima pravo na socijalno osiguranje i pravo na ostvarenje, putem državne pomoći i međunarodne suradnje, a u skladu s

organizacijom i sredstvima svake države, ekonomskih, socijalnih i kulturnih prava nužnih za njegovo dostojanstvo i slobodan razvoj njegove osobe.

Članak 23.

1. Svatko ima pravo na rad, na slobodan izbor zaposlenja, na pravične i zadovoljavajuće uvjete rada i na zaštitu od nezaposlenosti.

2. Svatko bez razlike ima pravo na jednaku plaću za jednaki rad.

3. Svatko tko radi ima pravo na pravednu i zadovoljavajuću naknadu koja njemu i njegovoj obitelji osigurava egzistenciju dostojnu čovjeka i koja je, ako je to potrebno, dopunjena drugim sredstvima socijalne zaštite.

4. Svatko radi zaštite svojih interesa ima pravo osnivati sindikate i stupati u njih.

Članak 24.

Svatko ima pravo na odmor i slobodno vrijeme, uključujući razumno ograničenje radnog vremena i periodične plaćene odmore.

Članak 25.

1. Svatko ima pravo na životni standard koji osigurava zdravlje i dobrobit njega i njegove obitelji, uključujući hranu, odjeću, stan i zdravstvenu njegu i potrebne socijalne usluge, kao i pravo na osiguranje za slučaj nezaposlenosti, bolesti, nemoći, udovištva, starosti ili drugog pomanjkanja sredstva za život uslijed okolnosti koje su izvan njihove kontrole.

2. Majke i djeca imaju pravo na posebnu njegu i pomoć. Sva djeca, kako bračna tako i izvanbračna, uživaju jednaku društvenu zaštitu.

Članak 26.

1. Svatko ima pravo na obrazovanje. Obrazovanje treba biti besplatno, barem u osnovnim i temeljnim stupnjevima. Osnovno obrazovanje treba biti obavezno. Tehničko i stručno obrazovanje treba biti opće pristupačno, a više obrazovanje treba biti jednako dostupno svima na temelju osobnih sposobnosti.

2. Obrazovanje treba biti usmjereno punom razvitku ljudske osob-

nosti i učvršćivanju poštivanja ljudskih prava i temeljnih sloboda. Treba promicati razumijevanje, toleranciju i prijateljstvo među svim narodima, rasnim ili vjerskim skupinama, kao i unaprijedivati djelatnost Ujedinjenih naroda na održanju mira.

3. Roditelji imaju prvenstveno pravo odabrati vrstu obrazovanja za svoju djecu.

Članak 27.

1. Svatko ima pravo slobodno sudjelovati u kulturnom životu zajednice, uživati u umjetnosti i sudjelovati u znanstvenom napretku i njegovoj dobrobiti.

2. Svatko ima pravo na zaštitu moralnih i materijalnih interesa koji proizlaze iz bilo kojeg znanstvenog, književnog ili umjetničkog djela čiji je on autor.

Članak 28.

Svatko ima pravo na društveni i međunarodni poredak u kojem prava i slobode utvrđene ovom Deklaracijom mogu biti potpuno ostvarene.

Članak 29.

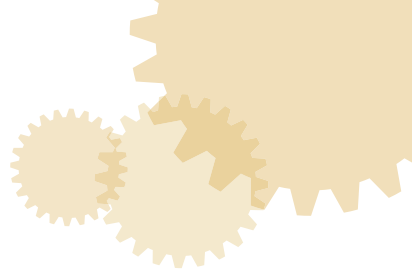
1. Svatko ima obveze prema zajednici koja jedina omogućava slobodan i potpun razvoj njegove osobnosti.

2. U ostvarivanju svojih prava i sloboda svatko može biti podvrgnut samo onim ograničenjima koja su utvrđena zakonom u svrhu osiguranja dužnog priznanja i poštivanja prava i sloboda drugih i s namjerom zadovoljenja pravičnih zahtjeva morala, javnog reda i općeg blagostanja demokratskog društva.

3. Ta prava i slobode ni u kojem slučaju ne mogu se primjenjivati protivno ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda.

Članak 30.

Ništa se u ovoj Deklaraciji ne može tumačiti kao pravo bilo koje države, skupine ili osobe da sudjeluju u bilo kojoj djelatnosti ili obavljaju bilo kakvu djelatnost usmjerenu na rušenje bilo kojih, ovdje izloženih, prava i sloboda.

Novo rotarijansko buđenje

Oleg Mandić

U prošlom broju Rotary magazina objavljen je prvi dio studije «Povijest Rotaryja u Hrvatskoj» u kojem je prikazan razvoj Rotaryja na ovim prostorima od 1929. godine, kada je osnovan RC Zagreb, gašenje aktivnosti Rotary klubova u Hrvatskoj 1941. godine te poslijeratno razdoblje sve do ponovnog – drugog rotarijanskog buđenja krajem osamdesetih godina prošlog stoljeća. U ovom broju nastavljamo priču o novom uzletu Rotaryja u Hrvatskoj započetom podnošenjem prijave Rotary Internationalu za Rotary Club Zagreb.

Za opis zbivanja koja su uslijedila nakon toga poslužio bih se tekstom dr. Ive Husića iz 1999. godine:

"I onda je sve krenulo. Počeli smo se sastajati; ubrzanim tempom smo išli na legalizaciju - išli u susret Charteru. Charter je bio pripremljen s puno uzbuđenja, a imali smo rijetku prigodu da nam je gost bio i svjetski predsjednik Paolo Costa.

Iz slavlja je hrvatski Rotary odjurio ravno u rat. Sve ono što smo tako dugo spremali, nasilno je promijenjeno. Nesvjesno smo se pretvorili u infrastrukturu RI-a za dostavu humanitarne pomoći kolonama prognanika. Osobno sam predvodio pedesetak konvoja, bilo od Rotaryja, bilo od drugih humanitarnih organizacija. Zapoštio sam bio posao. Prijatelji iz kluba su se redovito odazivali za praćenje konvoja u opasna područja. Prijatelj Darko Ostoja, da bi prikrio opasan put

u Orašje, "prevario" je ženu službenim putom (u Austriju). U Osijek smo išli naoružani i od sedam prijavljenih nitko se nije ispričao važnim terminom. Vozili smo kamione, uključili u akcije i djecu, te je i naš Rotaract institucionaliziran u ratu. Nagrađeni smo osjećajem da smo učinili nešto dobro. Sjećanja na ta vremena brzo blijede. I sam se ponekad iznenadim svojim postupcima i razmišljanjima koja su me tada obuzimala. Kada mi je dodijeljena Nagrada za civilnu hrabrost za 1992., poželio sam da mi djeca nika da ne dožive hrabrost."

U to sporno doba Hrvatska se našla u samoj žiži sukoba, a RI se našao u "nebranom grožđu" (ili "u gabuli").

Valjalo je provesti u život odluku da se Rotary proširi na europski Istok a istovremeno se striktno pridržavati rotarijanskog načela ne-diranja u politiku.

Posljedice toga proživio sam neposredno, kao član inicijalne osnivačke grupe RC Rijeka i u prvom licu kao njegov predsjednik. Obzirom na to, na te ću se događaje osvrnuti s pozicija onih koji su se tadašnjom politikom Rotary Internationala smatrali oštećenima.

Početne tegobe – novoosnovani klubovi i ratna događanja

RC Zagreb je neposredno prije ratnih sukoba već bio poduzeo ko-

rake za proširivanje Rotaryja u Hrvatskoj. Isto tako i District 1910.

Inicijativom zagrebačkog kumskog kluba status Rotary kluba u osnivanju stižu Rijeka, Varaždin i Osijek. District 1910 u to je pak doba imao u teritorijalnoj nadležnosti i Srbiju te Crnu Goru, pa status RC u osnivanju dobiva i Beograd. A onda nešto slično i Zemun te Novi Sad.

Sigurno da s obzirom na političku situaciju u regiji, Districtu 1910 nije bilo lako upravljati "rogovima u istoj vreći". Posebno zbog rotarijanskog načela o izbjegavanju političkih rasprava. Distrikt je međutim bio neposredno involviran u ratna zbivanja putem humanitarnog angažmana, pa je bio i u prilici objektivnije procijeniti stanje na terenu. Odatle i paradoksalna situacija koja se stvorila 1992. godine: RI, kojemu se žurilo da proširi rotarijanski utjecaj na nove zemlje, pritiskao je District 1910 da paralelno potvrdi Charter hrvatskim i srpskim klubovima u osnivanju, dočim je District 1910 pod utjecajem protivljenja hrvatskih klubova i stanja na terenu, primjenio taktiku hlađenja, pa je sve klubove regije koji su bili u osnivanju stavio na čekanje! Otud i zapanjujući podatak da je moj, RC Rijeka, čekao na Charter čak tri godine!

Stvari su se počele donekle profilirati u pravom svjetlu kada je 16. svibnja 1992. godine na konferenciji Districta 1910 raspravna tema bila "Nacija u povijesti i sadašnjosti" s

podnaslovom : "Od nacionalizma do patriotizma".

Međutim, 1993. godine, prilikom priprema za Distriktnu konferenciju u Grazu, došlo je ponovno do žestokog prepucavanja. U Graz je pozvan i RC Beograd (u osnivanju), a klubovi iz Hrvatske na sastanku u Varaždinu dogovaraju bojkot Distriktne konferencije. RC Zagreb se boji da ovakav stav ne kompromitira veliki humanitarni rotarijanski angažman u Europi, pa ubrzo odustaje od bojkota, ali u priopćenju izjavljuje kako neće imati nikakvih odnosa s klubom iz Beograda. RC Rijeka i RC Osijek (još uvijek u osnivanju) izjavljuju da će sudjelovati na Konferenciji u Grazu samo ako se predstavnici Beograda unaprijed ograde od agresije na Hrvatsku. RC Varaždin, također u osnivanju, pridružuje se tom razmišljanju.

Ali niti se Beograd ogradio, niti su Rijeka i Osijek došli u Graz. Ti su događaji međutim, ubrzali rješavanje predugo neodržive rotarijanske situacije na ex-jugoslavenskim prostorima. Rotary klubovi Rijeka, Varaždin i Osijek dobivaju ekspresno Charter, a 1994. godine, RI na skupštini direktora u Anheimu donosi odluku o tome da se područje bivše Jugoslavije, bez Hrvatske i Slovenije, izdvoji iz Districta 1910 i postane tzv. Special Extension Area. U obrazloženju stoji: «Time će se stvoriti povoljniji uvjeti za stvaranje takvog okruženja kakvo je nužno za uspješan razvoj Rotaryja». A moglo je i ranije, zar ne?

Klupske aktivnosti u specifičnim ratnim i postratnim okolnostima

"Rotary klubovi, suprotno mišljenju mnogih, javne su, nepolitičke i nevjerske organizacije, a ciljevi su im sasvim pragmatični: poticanje

profesionalnog razvoja obrazovanja, humanitarna pomoć, školovanje nadarenih učenika i studenata, obnova kulturnopovijesne baštine." - tako je o nama, 1997. godine, pisao jedan zagrebački tjednik. Na početku, međutim, prisutna je bila samo humanitarna komponenta, što je i razumljivo obzirom na ratna događanja.

O angažmanu RC Zagreb na tom polju već sam nešto rekao, ali tu su bila i preostala tri Rotary kluba u osnivanju, koja su dala vidan doprinos općoj stvari. Nešto kasnije im se pridružuju i novonastali Rotary klubovi - Split, Dubrovnik, Čakovec i Karlovac.

Svjedočili smo ili čak sudjelovali u jednoj od najvećih akcija u povijesti Rotaryja: Program ABC (Austria, Bosnia and Herzegovina, Croatia). Cilj programa je bio obnova devastiranog stočnog fonda u Slavoniji, a ujedno i prikupljanje građevinskog materijala, ogrjeva i hrane za obitelji povratnika u Slavoniji. Program je inicirao već spomenuti dr. E. Ragg, distrikt Governor 1992/93., a posebno se na njemu angažirao RC Osijek.

RC Rijeka se neposredno nakon osnivanja angažirao uspostavivši svoj produljeni humanitarni projekt "Kraljevica". Produljeni, da bi se razlikovao od ostalih projekata Rotary klubova. Naime, Rotary International na razini klubova zna samo za ad hoc projekte - jednogodišnje i za određenu namjenu. RC Rijeka zdušno se bavio i izborio za priznanje produljenog višegodišnjeg projekta unutar koga su mogući Matching Grant i slično za male namjenske projekte. Projekt se sastojao u potpunom zbrinjavanju hendikepirane djece prognane za vrijeme rata, kao i ostale, poslije rata. Realizacija projekta trajala je 14 godina (zaključen je prošle godine!). Za to je vrijeme RC Rijeka dobio 1995.

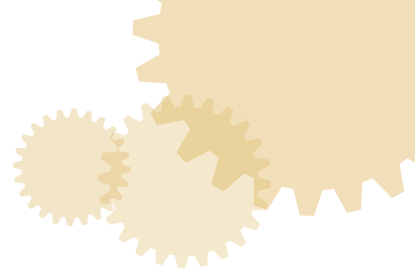
u Kremsu distriktnu prvu nagradu za projekt, 1996. u Badenu posebno guvernerovo priznanje "za izuzetan projekt" i 1997. godine nagradu Predsjednika RI "za važna dostignuća".

«Convoy of Hope»

Jedan od zapaženih humanitarnih projekata, koji se protegao punih 10 godina bio je velški "Convoy of Hope", kojeg je inicirao engleski rotarijanac Michael Rye, kasnije i guverner Distrikta 1150. Projekt se sastojao u tome da se 25 kamiona napuni prikupljenom pomoći i najmanje 2 puta godišnje doveze u Hrvatsku. Svaki vozač, dobrovoljac, uzimao je slobodne dane i dobivao potporu za te akcije od poslodavca.

Vezano za kamionski prijevoz pomoći bilo je i neobičnih situacija, koje se danas prepričavaju kao anegdote. Evo jedne od njih:

Za vrijeme rata RC Düsseldorf uputio je bio pomoć u hrani i kućnim potrepštinama, ali samo do Graca, obzirom da je u to doba u okolici Zagreba vladala neposredna ratna opasnost. Kao dobrovoljci za prijevoz pošiljke, koja se prema dobivenim informacijama sastojala od tri kombi vozila, javili su se prijatelji Marijan Hanžeković, Kruno Pisk i Toni Horvat iz RC Zagreb. Prilikom dolaska u Graz bili su međutim nemalo iznenađeni jer se radilo zapravo o tri 10-tonska kamiona. Nakon podužeg puta i preznjavanja u upravljanju kamionima za koje nijedan prijatelj nije imao potrebnu dozvolu, akcija je ipak sretno i uspješno privedena kraju, barem do Zagreba. Valjalo je naime, teret prevesti do konačnog odredišta u Zadru, Šibeniku i Korčuli, ali za to su se pobrinuli prijatelji Sead Busovača i Ivan Husić, te tadašnja rotaraktovka Sun-

čica Bulat - nakon petnaestminutnog tečaja vožnje teretnih vozila!

Još je jedan projekt ostao zabilježen masnim slovima u drugoj povijesti hrvatskog Rotaryja, posebno zbog karizme subjekta, vremena i sadržaja. Radi se o prvom projektu Rotary Kluba Dubrovnik, 1995. godine - Pošumljavanju ratom opustošene dubrovačke okolice.

Prvi Matching Grantovi klubova u Hrvatskoj

U to je vrijeme uz potporu Rotary Internationala ostvareno u Hrvatskoj i niz Matching Grantova. Spomenut ću samo neke od njih:

- 1992. RC Graz Neutor zajedno s Districtom 1910 osigurao je MG u iznosu od 60.000 američkih dolara za nabavku ortopedskih pomagala za invalide Domovinskog rata u Centru za rehabilitaciju Ortopedske klinike u Zagrebu

- 1995. RC Rueil Malmaison u zajednici s RC Roma i RC Recklinghausen West osigurao je jednogodišnju pomoć za 28 djece iz Karlovca čiji su roditelji poginuli u ratu, u iznosu od 141.000 francuskih franaka

- 1996. RC San Bruno iz Kalifornije zajedno s RC Norita Japan i RC Klagenfurt Wörthersee realizirao je MG u iznosu od 12.000 dolara za nabavku radiološke opreme za Centar za plućne bolesti na Jordanovcu u Zagrebu.

- 1997. RC Santa Rosa iz Kalifornije nabavio je u vidu MG kardiokiruršku opremu za KBC Rebro u Zagrebu u vrijednosti od 24.000 dolara

- 2000. RC Aschaffenburg-Schönbusch, Chiemsee i Fulda-Paulstor s RC

Utrecht ostvaruju MG u visini od 140.000 kuna za izgradnju nove kotlovnice centralnog grijanja u okviru projekta "Kraljevica" RC Rijeka.

Dinamika formiranja klubova i rast članstva

Već smo naveli kako je RC Zagreb osnovan prije ratnih zbivanja u Hrvatskoj, a RC Rijeka, Varaždin i Osijek su upravo zbog tih zbivanja i zavrzlama vezanih uz to čekali godinama na Charter. U nastavku donosim kronologiju Chartera hrvatskih klubova kao i broj članova svakog kluba od 2003.g. do danas:

		2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
1. RC Zagreb	29. 04. 1991.	54	51	51	55	50
2. RC Rijeka	01. 05. 1993.	35	36	37	36	39
3. RC Varaždin	05. 06. 1993.	34	25	32	33	36
4. RC Osijek	03. 07. 1993.	30	25	29	29	34
5. RC Dubrovnik	26. 05. 1995.	32	32	29	31	31
6. RC Split	27. 05. 1995.	35	34	36	36	33
7. RC Karlovac	20. 01. 1997.	23	27	27	29	27
8. RC Čakovec	27. 06. 1997.	30	29	31	29	32
9. RC Šibenik	14. 05. 1999.	24	20	23	20	25
10. RC Zadar	15. 05. 1999.	23	20	18	20	20
11. RC Pula	05. 06. 1999.	27	28	31	27	25
12. RC Zagreb-Gradec	06. 11. 2000.	34	38	36	34	30
13. RC Zagreb-Centar	17. 11. 2000.	29	34	29	30	33
14. RC Bjelovar	07. 05. 2001.	30	27	27	24	23
15. RC Hvar	16. 06. 2001.	18	18	19	19	23
16. RC Rijeka-Sv.Vid	23. 02. 2002.	27	23	22	25	22
17. RC Varaždin 1181	26. 05. 2003.	25	26	29	9	28
18. RC Sisak	21. 06. 2003.	25	26	24	26	27
19. RC Velika Gorica	27. 09. 2003.	22	21	21	21	17
20. RC Brač	26. 10. 2003.	20	16	17	17	18
21. RC Zagreb-Sesvete	07. 02. 2004.	26	25	24	23	24
22. RC Lošinj	07. 02. 2004.	21	21	18	18	22
23. RC Požega	27. 03. 2004.	22	23	23	23	17
24. RC Koprivnica	24. 05. 2004.	22	21	21	21	21
25. RC Vela Luka	25. 06. 2004.	20	3	5	5	7
26. RC Split-Plus	28. 05. 2005.	-	20	21	21	27
27. RC Krapina	20. 05. 2006.	-	-	24	24	24
28. RC Poreč	12. 05. 2007.	-	-	-	26	26
29. RC Zagreb-Kaptol	12. 02. 2008.	-	-	-	-	26
30. RC Slavonski Brod	23. 02. 2008.	-	-	-	-	19
31. RC Zagreb-Medvedgrad	01. 03. 2008.	-	-	-	-	26
32. RC Karlovac-Dubovac	05. 04. 2008.	-	-	-	-	20
33. RC Zagreb-Sljeme	19. 04. 2008.	-	-	-	-	23
34. RC Opatija	17. 05. 2008.	-	-	-	-	19
		688	669	704	734	874

Convoy of Hope

Valja precizirati da je onim klubovima koji su već bili osnovani u razdoblju od 1929. do 1937. godine priznata sljednost ondašnjim klubovima, pa se sadašnji Charter smatra ponovnim osnivanjem. Ti klubovi su: Zagreb, Rijeka (ranije Sušak), Varaždin, Osijek, Dubrovnik, Split, Karlovac, Šibenik i Slavonski Brod. Vukovar i Vinkovci, jedini su hrvatski gradovi gdje je nekoć djelovao Rotary klub, a danas ga još nema.

Za spomenuti je i pozitivno upotunjavanje Rotaracta s mnogim Rotary klubovima. Svaki RC koji je osnovao Rotaract klub, nakon faze poučavanja i približavanja mladih načelima i razmišljanjima Rotaryja, koristio se njihovim članovima za nužno svrsishodno pomlađivanje vlastitih redova. Navest ću samo one meni poznate primjere. Članovi RC Varaždin Igor Čolaković, Aleksej Aniskin i Eduard Vitković proizašli su iz istoiimenog Rotaract kluba. U RC Varaždin 1181 to su Nikica Daraboš, Tomislav Juraga, Goran Lučev, Goran Mališ i Ranko Vlahek.

Inicijalnu ekipu RC Varaždinske Toplice u osnivanju dobrim dijelom drže upravo dosadašnji rotaraktovci Ivana Bedeniković, Nikola Fošnar, Matija Tomašković i Jurica Vrček. U Zagrebu danas vrlo aktivna Sunčica Bulat bila je ranije istaknuta rotaraktovka. U

Rijeci su također proizašli iz Rotaract kluba Marin Deković i Nenad Rus.

Učvršćeni su temelji Rotaryja u Hrvatskoj

Hrvatski su rotarijanci i njihovi klubovi neosporno doprinijeli proširenju rotarijanskih načela i shodnih razmišljanja u ovom dijelu Europe pred Drugi svjetski rat. Nažalost, bez mnogo opipljivog utjecaja.

U drugoj "najezdi" Rotaryja na ove prostore koja je uslijedila, zbog prethodno navedenih razloga, tek zadnjeg desetljeća prošlog stoljeća, hrvatski rotarijanci i netom "ponovno osnovani" hrvatski Rotary klubovi, nažalost, ne svojom voljom, podarili su kampanji RI-a svojevrstni osebjuni kolorit, do tada nikada zabilježen u povijesti prodora Rotaryja na nova geografska područja.

U Hrvatskoj su temelji rotarijanstva učvršćeni na prelasku stoljeća/milenija, kada su hrvatski klubovi prionuli i ostalim mogućim rotarijanskim aktivnostima, a ne samo striktno humanitarnim.

Zadnjih pak godina hrvatsku rotarijansku javnost posebno zaokuplja realna mogućnost formiranja hrvatskog rotarijanskog distrikta, za što je, kako znamo, potrebno sazdati minimalno 40 Rotary klubova.

I dok smo za vrijeme rata optirali za politiku konzervativnog, sporog rasta, ne prepuštajući se utakmici brojkama i tvrdo zaustavljajući formiranje grupa koje ne bi zadovoljavale rotarijanske kriterije, zadnjih godina svjedočimo upravo suprotnim tendencijama.

O perspektivama i očekivanjima Rotaryja u Hrvatskoj Marijan Bulat, asistent guvernera za Hrvatsku kaže: Očekujem da će broj klubova i dalje rasti, te bi 2010. godine broj klubova trebao biti dvostruko veći nego danas, tj. 64, a broj članova oko 2000. Više zajedništva je ono što nam još uvijek nedostaje. Više zajedništva u povezanosti klubova, više rotarijanskih druženja, više promišljanja i zajedništva u rotarijanskom djelovanju, te više međunarodnih kontakata svakog našeg kluba. Internacionalna dimenzija je temelj rotarijanstva. Rotarijanstvo u Hrvatskoj počiva na snažnim rotarijanskim temeljima. Kako temelj rotarijanskog života počiva na klubovima, novo dinamično vrijeme donijet će aktivnosti koje će biti odgovor klubova na potrebe članstva i zajednice kojoj pripadaju».

Što se nas ostalih tiče, zadovoljit ćemo se spoznajom jednog rotarijanca, koji je svojedobno rekao: "Od rotarijanstva ne očekuj ništa i dobit ćeš sve."

Prijateljstvo je najjači saveznik rotarijanaca

«Svatko od članova Rotary Cluba Pazin, uložiti će dio sebe, svojih sposobnosti i svog vremena za ostvarenje planiranih projekata – istaknuo je na svečanosti prijema Rotary Cluba Pazin u članstvo Rotary Internationala, u rotondi pazinskog kaštela, 8. studenog, njegov predsjednik Franko Bertoša.

Govoreći na Charteru pazinskog kluba prijatelj Bertoša posebno je naglasio kako će socijalni projekti novog Rotary kluba u Istri biti usmjereni prema unapređenju zdravstvene zaštite djece i žena, što je ujedno i glavni cilj predsjednika Rotary Internationala u ovoj rotarijskoj godini.

«Osnivanje novog Rotary kluba za Rotary zajednicu je kao prihvaćanje nevjestice ili zeta u obitelji. Dolazak novog člana uvećava obitelj, proširuje svrhu, i uvećava nadu za daljnje povećanje obitelji s novim prinovama – rekao je guverner Districta 1910 Robert Nemling, dodavši kako svaki «novoosnovani klub može, ne samo uljepšati Rotary svijet, nego i svijet za sebe, koji je uzvišeni i jedini razlog za njegovo postojanje».

Članovima novog Rotary kluba guverner Nemling je na svečanosti posebno istaknuo značaj prijateljstva u Rotaryju, rekavši kako je «najjači saveznik rotarijanaca upravo prijateljstvo», ono je temelj na kojem počiva Rotary.

Dobrodošlicu pazinskim rotarijancima u zajednicu od već više od tisuću rotarijanaca u Republici Hrvatskoj

na svečanosti je poželio predsjednik Hrvatskog Rotary saveza i primus asistent guvernera Marijan Bulat, istaknuvši kako s osnivanjem Rotary Cluba Pazin, 39. Rotary kluba u zemlji, ujedno «završava prva faza jačanja rotarijanstva u Hrvatskoj, koja će, nadajmo se, biti završena i formiranjem novog distrikta u granicama Republike Hrvatske».

«Kada s veseljem krenete na sastanak kluba, tada ćete bez dvojbe znati, sada sam rotarijanac u najboljem smislu te riječi – poručio je na Charteru kum novog kluba, prijatelj Tomislav Divić iz RC Pula, kumskog kluba koji je bio i kumski klub Rotary Cluba Poreč, a lijepu budućnost novom klubu poželio je i pazinski gradonačelnik Neven Rimanić.

Nakon što je guverner Nemling predsjedniku Bertoši uručio povelju Rotary Internationala rotarijske su značke primili članovi – osnivači pazinskog Rotary kluba – Ranko Anđelić (Poljoprivreda), Milan Antolović

(Regionalna uprava), Robert Baćac (Agroturizam), Franko Bertoša (Informatika), Ivan Bubić (Financije), Dano Červar (Elektrotehnika), Bruno Čohilj (Odvjetništvo), Robert Fabris (Sudstvo), Tomislav Ferenčić (Grafički dizajn), Valdi Golja (Veterina), Elvis Guštin (Inženjering), Nedjeljko Jelovac (Medicina), Klaudio Milevoj (Poduzetništvo), Željko Mrak (Prirodne znanosti/Kemija), Branko Orbanić (Arhitektura), Edi Radoš (Prodaja strojeva), Bruno Rogović (Zračni promet), Ivica Rukavina (Medicina), Đani Stranić (Geotehnika), Lino Stranić (Građevinarstvo), Dragan Šipraka (Geotehnika) i Ivan Šujević (Strojarstvo).

Nakon svečanosti u pazinskom kaštelu, zdanju čija je gradnja započela još u X. stoljeću, na svečanoj večeri upriličena je i dobrotvorna aukcija slika na kojoj su pazinski rotarijanci prikupljali sredstva za svoju prvu akciju – kupnju ultrazvučnog aparata za ginekološku ambulantu u pazinskom Domu zdravlja.

Novi rotarijanski zupčanik u Međimurju

«Kao novi član brojne Rotary obitelji postajemo njen novi mali zupčanik i naša je obveza da, kroz svoje stalne akcije, budemo neprestano u pokretu, svjesni da samo tako cijeli mehanizam može funkcionirati – istaknuo je Stjepan Hrešč na charter svečanosti Rotary Cluba Prelog 15. studenog.

Na Charteru novog Rotary kluba u Međimurju, održanom u lijepom ambijentu restorana Prepelica kraj Preloga, okupili su se rotarijanske prijateljice i prijatelji iz cijele zemlje koji su toplo pozdravili i prijatelje iz RC Oberpullendorf koji su, kako je istaknuo prijatelj Paul Blagusz, u preloškim rotarijancima pronašli nove, drage prijatelje.

Srdačnu dobrodošlicu u Rotary obitelj preloškom je klubu zaželio guverner Districta 1910 Robert Nemling, a uspješan rad, u ime kumskog kluba – RC Čakovec, njegov predsjednik Krunoslav Varga i kum kluba – Robert Tkalić.

Radost što je Rotary zajednica u Hrvatskoj dobila novog člana u pozdravnom su obraćanju istaknuli i predsjednik Hrvatskog Rotary saveza, primus asistent guvernera Marijan Bulat te Ivan Domislović, asistent guvernera za sjeverozapadnu Hrvatsku.

Guverner Nemling potom je predsjedniku preloškog kluba Stjepanu Hrešču predao predsjednički lanac, a članovi kluba rotarijanske značke koje su primili: Marijan Balaban (Javno bilježništvo), Damir Dominić (Otpremništvo), Ivan Erent (Drvna industrija), Marijan Frančić (Trgovina), Dragutin Glavina (Lokalna samouprava), Antun Hobljaj (Religija), Antun Horvat (Metalurgija), Darko Horvat (Državna uprava), Željko Horvat (Zaštita okoliša), Stjepan Hrešč (Industrija namještaja), Josip Kobal (Metalurgija), Ljubomir Kolarek (Veterina), Dragutin Kopasić (Zdravstvo), Krunoslav Kosec (Računovodstvo), Marijo Madić (Transport), Mladen Matjačić (Agronomija), Darko Pandur (Odvjetništvo), Zdenko

Perčač (Stomatologija), Ivica Radiković (Drvna industrija/Parketarstvo), Petar Slaviček (Metalurgija), Ivica Šimić (Mlinarska proizvodnja) i Marijan Varga (Lokalna samouprava). Valja istaknuti kako su u osnivačkoj momčadi Rotary Cluba Prelog i dvojica članova te bivših predsjednika Rotary Cluba Čakovec – Nikola Vizer, predsjednik RC Čakovec u 2004./2005. godini i Alojzije Šestan koji je predsjedničku dužnost u čakovečkom klubu obnašao u godini 2005./2006.

«Nadahnuti generalnim načelom «Služenje iznad nas samih» spremni smo i nestrpljivi odvojiti svoje vrijeme i uložiti svoje znanje, iskustvo i utjecaj kako bismo pomogli onima kojima je pomoć najpotrebnija, kroz humanitarne, edukativne, ekološke i ostale slične projekte. Odlučni smo u tome da ne želimo biti samo suosjećajni nego također i učinkoviti – rekao je na Charteru predsjednik RC Prelog Stjepan Hrešč, efektно završivši – «Ako želiš prijatelje, budi prijatelj!».

Snovi su se počeli ostvarivati

Sara Mikrut

Rotary Club Osijek Josip Juraj Strossmayer ponosan je novi član velike rotarijanske obitelji. Naime, uz svesrdnu podršku i podstrijek prijatelja iz (do tada) jedinog Rotary kluba u Osijeku, 13. prosinca 2008. godine, održana je ceremonija primanja u Rotary International drugog kluba na području grada Osijeka.

Rotary klub Osijek Josip Juraj Strossmayer broji 21 člana, odnosno, članicu, najvećim dijelom bivše članove Rotaract Cluba Osijek, koji samim tim u sebi imaju već duboko usađene i afirmirane rotarijanske vrijednosti.

Prijam u Rotary International, Klub je obilježio svečanošću u Arheološkom muzeju u staroj osječkoj jezgri - Tvrđi. Tijekom svečanosti prisutnima su se prigodnim riječima obratili predsjednik kumskog kluba, Rotary Cluba Osijek, Antun Pintarić te klupski kum Vladimir Zobundžija.

Najsvečaniji trenutak večeri upriličio je guverner Districta 1910, Robert Nemling, koji je predsjedniku novooosnovanog kluba, Davorinu Turkalju, uručio službenu Povelju o osnutku te predsjednički lanac i značku s ovogo-

dišnjim geslom predsjednika Rotary Internationala - "Ostvarimo snove".

Svečanosti i dramatičnosti trenutka pridonijeli su i zvuci argentinskog tanga odličnog Trio Tango Acoustica. Nakon toga uslijedila je podjela članskih rotarijanskih znački, a zatim i razmjena zastavica te darivanje, kao i riječi podrške od prijatelja iz svih dijelova Hrvatske.

Rotarijanske značke na Charteru su primili – Vjeran Blažek (Parapravna pomoć), Predrag Dotlić (Maloprodaja), Aleksandar Erceg (Marketing), Jerko Glavaš (Obrazovanje), Sandra Jakelić (Marketing), Hrvoje Jurković (Medicina/Kirurgija), Ivan Kos (Graditeljstvo), Valentina Koprivnjak (Radni odnosi), Tomislav Kuna (Osiguranje), Nikola Livančić (Koreografija), Marko Matinović (Veleprodaja), Boris Matešić (Grafički dizajn), Sara Mikrut (Novinarstvo), Martina Mikrut (Statistika), Josip Prpić (Stomatologija), Markus Romić (Upravljanje rizicima), Ernest Šimić (Upravljanje proizvodnjom), Davorin Turkalj (Obrazovanje), Margareta Turkalj (Arheologija), Mario Vinković (Pravo) i Marina Vučetić (Odvjetništvo).

Ugodna večer nastavljena je u jedinstvenom ambijentu osječkog restorana Galija, smještenoga na samoj Dravi. Dobrodošlicu svima, uz naravno domaćina, izrazio je i prijatelj iz kumskog, Rotary Cluba Osijek, Stanislav Marijanović, priuštivši tako okupljenima nedvojbeno - govor večeri. Gotovo jednako velik pljesak izmamio je i jazz sastav koji je dobro raspoložene goste i domaćine zabavljao do sitnih sati.

Iako je to bila predivna večer, najljepši trenutak koji će ih podsjećati na njihove rotarijanske početke, ipak je uslijedio tek tjedan dana poslije. Tada su novi osječki rotarijanci posjetili Novi dan, Klub roditelja i djece s teškim invaliditetom u Osijeku, a prigodom božićnog domjenka upriličenog za te teško bolesne mališane. Iako još nedovršena u potpunosti, ustanova se nalazi pod krovom, a kako je taj krov upravo plod njihovog prvog projekta «100lica stolica» članovi RC Osijek Josip Juraj Strossmayer neizmerno su sretni što su moto „Ostvarimo snove“ već počeli ostvarivati.

I u Dalmaciji još jedan novi klub

Nakon što su krajem prošle rotarijanske godine na području Dalmacije osnovana dva Rotary kluba – RC Split novi i RC Imotski, 31. siječnja je proslavljen Charter novog – Rotary Kluba Solin.

«Poznavajući javni rad i djelovanje nekolicine prijatelja koji su prepoznati kao budući članovi rotarijanske misli i djelovanja, pristupili smo im s idejom osnivanja Rotary kluba u Solinu – rekao je kum solinskog kluba Vjenceslav Bacci, predsjednik RC Split u prošloj rotarijanskoj godini.

Iako zbog lošeg vremena na Charter svečanost, koja je održana u solinskom domu kulture «Zvonimir», nisu stigli predstavnici mnogih klubova iz kontinentalnog dijela Hrvatske, prijem solinskog kluba u Rotary International protekao je u lijepom ugođaju.

«Posebno zahvaljujemo na nesebičnom trudu i pomoći, našem kumu Vjenceslavu Bacciju, prijatelju Peri Perišiću i gospođici Mirjani Buzdovačić, koji su zajedno s nama prolazili sve korake u osnivanju kluba i koji su se zajedno s nama radovali svakom uspješno odrađenom koraku u procesu osnivanja kluba – rekao je na Charteru predsjednik RC Solin Teo Mandić, istaknuvši snažno predanje i ponos članova koji su «prihvatili ideju druženja i pomaganja s idejom da u ovom, danas potpuno materijaliziranom svijetu, budemo više humaniji i bolji».

Članovi Rotary Kluba Solin u svojim će aktivnostima biti posebno usmjereni prema humanitarnim projektima, svijetu mladih u najširem smislu, obrazovanju i osposobljavanju, kulturi i sportu te očuvanju okoliša, a posebno ističu želju za surad-

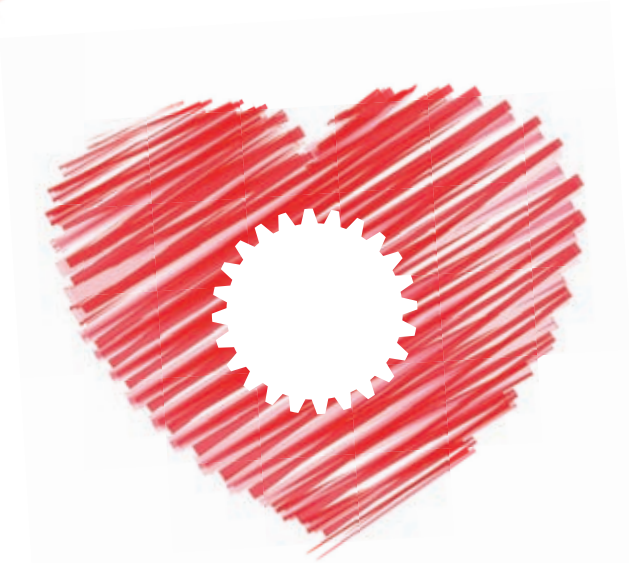
njom s drugim Rotary klubovima u zemlji i inozemstvu.

Guverner Robert Nemling, koji je istaknuo posebno zadovoljstvo što je rotarijanska zajednica u Hrvatskoj dobila još jedan klub, uručio je rotarijanske značke članovima osnivačke momčadi solinskog kluba – Zvonku Gržetiću, Zvonimiru Hrgoviću, Zoranu Mikeliću, Zlati Božić Pavletić, Teu Mandiću, Stevanu Laliću, Milanu Puljizu, Miranu Crmariću, Miljenku Jukiću, Lovri Bučanu, Jošku Rogulju, Josipu Kljakoviću, Ivi Bukši, Ivici Masteliću, Miranu Propadalu, Ivanu Matijeviću, Ivanu Grbiću, Ivi Sesartić, Igoru Pupiću Marijanu i Fabijanu Muskatelu.

Svečanost Rotary Kluba Solin nastavljena je nakon Chartera na svečanoj večeri u hotelu Le Meridien Lav uz glazbu i ples.

Charter na Valentinovo

Tea Jagić

U ozračju mnogobrojnih rotarijanskih druženja u Rotary Clubu Zagreb – Sesvete, 2007. godine je pokrenut postupak za osnivanje novog kluba koji bi djelovao na području istočnog dijela Zagrebačke županije, u gradovima Dugo Selo, Vrbovec, Ivanić Grad i Sv. Ivan Zelina.

Naime, povezanost tog područja, osim prostorne, očituje se u kontinuiranoj suradnji tih gradova na svim društvenim razinama, kao i u prijateljevanju stanovnika tog područja. Upravo stoga, pozvani su prijatelji sesvetskih i zagrebačkih rotarijanaca - Vladimir Horvat, Zvonimir Ivak, Velimir Mudrovčić i Miljenko Rakić da pokrenu osnivanje novog kluba.

Snažna je osnivačka momčad uvriježila praksu prijateljskih druženja utorkom u klijeti obitelji Bunčić, na legendarnom Martin bregu, usred razigranih vinograda. Druženja svesrdno podupire i obitelj Bunčić, čije usluge

dopuštaju da se članovi Kluba u osnivanju u tom prostoru osjećaju kao u svom domu.

Stoga i ne čudi prijateljski i srdačan odnos koji se razvija između, sada već, 27 članova kluba u osnivanju. Njima su, pored ostalog, riječi, nažalost pokojnog Dugoselca, rotarijanca, doktora prava Jadranka Crnića, zajednička vodilja: "U svakom čovjeku postoji dobro, samo ga treba pronaći."

Predsjednica kluba u osnivanju je Slavica Perić, javna bilježnica, tajnik je Tomislav Mraz, odvjetnik, a blagajnik je Josip Dabelić, revizor. Ravnatelj stola je Zvonimir Ivak, bez čijeg bi mirnog muškata njihova druženja, kažu u novom klubu, u najmanju ruku, kraće trajala. Kuma novom klubu je Ana Marija Končić iz Rotary Cluba Zagreb -Sesvete.

Članovi dugoselskog kluba u osnivanju istaknute su osobe u užoj,

ali i široj hrvatskoj društvenoj zajednici, voljne razvijati međusobna prijateljstva kroz odgovorno društveno djelovanje. Klupska druženja uvelike olakšavaju i pridonose prijateljskom pomaganju članova kluba potrebitima, kao i podupiranje nadarenih osoba, a posebice mladih s područja Dugog Sela, Vrbovca, Ivanić Grada i Sv. Ivana Zeline u njihovom stručnom usavršavanju. Članovi ovog kluba započeli su svoje sudjelovanje i u humanitarnoj akciji pomoći u prometnoj nesreći teško ozlijeđenom Saši Akiku, kojem planiraju nastaviti pomagati.

U RC Dugo Selo pri samom su kraju i pripreme za Charter svečanost koja će biti upriličena na svetog Valentina - 14. veljače, u klijeti obitelji Bunčić, kada bi osnivačka momčad trebala brojiti već 30 članova.

Poslastice za glazbenu publiku

I ove je godine već tradicionalni dobrotvorni koncert Rotary Cluba Zagreb u Koncertnoj dvorani Vatroslav Lisinski bio prava poslastica za glazbenu publiku koja je kupnjom ulaznica podržala projekt stipendiranja nadarenih studenata.

Prijatelji iz zagrebačkog Rotary kluba ove su se godine odlučili za popularni program s biranim opernim ulomcima u izvedbi Zagrebačkih filharmoničara, pod ravnanjem bečkog dirigenta Johannesa Wildnera, i dvoje mladih, a već afirmiranih solista – sopranistice Valentine Fijačko i tenora Tomislava Mužeka, istaknutih članova splitske Opere, koji su i sami tijekom svog glazbenog školovanja u Varaždi-

nu bili potpomognuti od tamošnjih rotarijanaca.

Glazbena kritičarka Višnja Požgaj izvještavajući s dobrotvornog koncerta u Lisinskom održanog 28. studenog, piše kako je «bilo pravo zadovoljstvo ovom prigodom čuti dvoje umjetnika u najpoznatijim arijama i duetima romantičnog repertora», pri čemu je «posebne pohvale zaslužila Valentina Fijačko, koja je dominirala svojim lijepim, ujednačenim lirskim sopranom, izvrsnom tehnikom i pažljivo postavljenim i oblikovanim visokim tonovima, što je rijetka kvaliteta u mladih pjevača».

«Umjetnici su skladno otpjevali duet Violette i Alfreda iz Verdijeve Tra-

viate, duet Mimi i Rodolfa iz Puccini-jeve opere La Boheme i vrlo dojmljiv duet Margarete i Fausta iz Gounodova Fausta, a u dodacima je lijepo odjeknuo i duet Marice i Tončija iz Tijardovićeve Splitskog akvarela te na kraju i nezaobilazna Napitnica iz Traviate – piše Višnja Požgaj i dodaje kako je «Zagrebačka filharmonija pod ravnanjem temperamentnog glazbenog znalca Johannesa Wildnera pružila dostojnu pratnju solistima te izvela čak pet samostalnih orkestralnih ulomaka».

Obilje lijepe glazbe na tradicionalnom dobrotvornom koncertu Rotary Cluba Zagreb publika je nagradila iskrenim ovacijama.

Predsjednik RC Zagreb Željko Zubović sa stipendistima kluba

Oleg Mandić

Vladimir Tkalčić i Velimir Rahelić u posjeti RC San Marino

Od zadnje predaje lanca u Rotary Clubu Rijeka dosta se toga događalo. Nabrojiti ću samo ponešto od toga, i to možda ne kronološkim redom. Srpjanj je protekao u stabilizaciji novih snaga na čelu kluba, tijekom kolovoza, za razliku od prethodnih godina, krnji sastanci su održavani cijelog ljeta uz utvrđena dežurstva, a od klupskih aktivnosti u rujnu valja zabilježiti učešće na Rotary regati u Zadru i sastanak sa suprugama.

Klub je 11. listopada posjetilo četrdesetak rotarijanaca iz talijanskih klubova Noale i Vittorio Veneto, a 27. je na turističko putovanje u Jordan, u organizaciji našega kluba, krenulo 46 hrvatskih rotarijanaca sa svojim suprugama. Smatramo da se druženjem podiže jedinstvenost (na slici).

Tridesetak riječkih rotarijanaca sa suprugama 7. studenog krenulo je na produženi vikend u vinorodnu Slavoniju. Požega i Kutjevo sa svojim podrumima bili su najbolji mamac za proslavu Martinja. Prijatelji Vladimir Tkalčić i Velimir Rahelić posjetili su RC San Marino da bi razradili njihovu inicijativu za osnivanje Rotary kluba na Rabu! Inicijativa je ocijenjena ozbilj-

nom, te se na njoj nastavlja zajednički raditi.

Tradicionalni bal Rotary Cluba Rijeka održan je 28. studenog, a tom prigodom je potpisana Povelja o bratimljenju s RC Noale i RC Vittorio Veneto.

U Beču je 6. prosinca zapaženo mnogo članova našega kluba koji su nazočili Konferenciji predsjednika RI-a i konferenciji o distriktiranju Hrvatske, a 18. je organizirano božićno druženje s prijateljicama i prijateljima iz RC Rijeka sv.Vid.

Evo još nešto o tome što se u RC Rijeka događalo u proteklom razdoblju. Zaklada "Dr Viktor Ružić" je okončala natječaj kojim je odabrano troje mladih koje će se stipendirati za njihova školovanja. Pristupilo se i građevinskom uređivanju prostorija u središtu Rijeke što ih je naš klub nakon dugogodišnjih postupaka uspio dobiti kao povrat konfiscirane/nacionalizirane imovine.

Članovi RC Rijeka, Tomislav Sabljarić, Borut Vlašimsky i Radivoj Bošnjaković, održali su predavanja, a počasni član Cattaneo se istaknuo donacijom od 4.000 eura.

Novogodišnji humanitarni koncert

Darko Antulov

Zadnjih dana prošle kalendarske godine, 29. prosinca, Rotary Club Slavonski Brod upriličio je svečani Novogodišnji humanitarni koncert na kojem je nastupio orkestar Hrvatskog narodnog kazališta iz Osijeka sa solistima – Borisom Martinovićem i Margaretom Klobučar.

Bila je to lijepa glazbena večer na kojoj je oduševljena publika, koja je Kazališno-koncertnu dvoranu «Ivana Brlić Mažuranić» ispunila do posljednjeg mjesta, uživala u prigodnom programu - božićnim i novogodišnjim pjesmama te u popularnim skladbama i valcerima. Stoga valja očekivati kako će klub iz Broda, koji je rad obnovio u veljači 2008. godine, krajem godine tradicionalno organizirati ovakvo glazbeno događanje.

Predsjednik RC Slavonski Brod Otmar Rubin kaže kako će novcem prikupljenim na novogodišnjem koncertu te na drugim dobrotvornim

priredbama brodski klub pomoći pri nabavci i ugradnji dizala za transport bolesnika na Odjelu neurologije i psihijatrije Opće bolnice «Dr. J. Benčević» u Slavonskom Brodu.

«Velik broj bolesnika dolazi na ovaj odjel brodske bolnice u vrlo teškom zdravstvenom stanju. Riječ je uglavnom o teško pokretnim ili oduzetim bolesnicima, pa se na odjel moraju unijeti na nosilima. Našom akcijom želimo izgraditi dizalo kojim bi se omogućilo da teški bolesnici lakše uđu u ovaj bolnički odjel te da se njima, ali i bolničkom osoblju, olakša svakodnevni rad – rekao je predsjednik Rotary Cluba Slavonski Brod, zahvalivši svima koji su prepoznali njihovo humanitarno nastojanje i uključili se u akcije brodskih rotarijaca.

Do kraja ove rotarijanske godine Klub planira uz pomoć donatora zatvoriti financijsku konstrukciju te

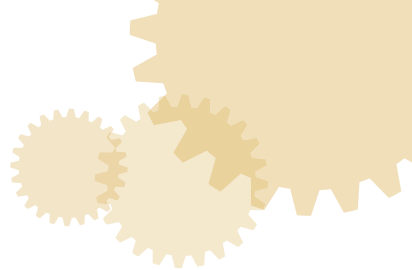

bolnici osigurati cjelokupan iznos od 250 tisuća kuna dostatan za nabavku i ugradnju dizala.

Rotary Club Slavonski Brod, koji je prvotno osnovan 9. prosinca 1935. godine, u nepunih je godinu dana obnovljenog rada pripremio i s uspjehom dovršio dvije važne akcije. Odmah nakon Chartera i bala s aukcijom slika realizirali su akciju pod nazivom – Pomoć djeci i osobama s invaliditetom, u kojoj su pred 11 osnovnih škola u Brodu i bližoj okolini postavili takozvane trake za zvučno upozoravanje vozača te su uredili gradsko križanje u gradu prema standardima za kretanje osoba s invaliditetom.

Klub je pomogao i u financiranju troškova za stručno usavršavanje broskog liječnika na međunarodnoj konferenciji o Alzheimerovoj bolesti u Chicagu u ljetu prošle godine, čime Klub nastoji poticati izvrsnost i edukaciju mladih stručnjaka u Slavonskom Brodu, te udruzi koja brine o djeci s posebnim potrebama i poteškoćama u razvoju, kupnjom edukacijskih igračaka koje će pomoći u njihovoj rehabilitaciji.

Jedanaest godina druženja pod jedrima

Svetko Perković
snimio: Fikel Horst

Grad Zadar, zbog povijesnog konteksta, nije mogao imati svoj Rotary klub već u prvoj polovici prošlog stoljeća, poput drugih hrvatskih gradova. Zalaganjem vrijednih članova, uz svesrdnu potporu RC Zagreb i RC Split, 12. lipnja 1998. godine održan je prvi sastanak inicijativne grupe za osnivanje RC Zadar a već 15. svibnja 1999. godine i Charter ceremonija Rotary Cluba Zadar. Klub danas ima 25 članova.

Osnovna načela rotarijanstva sadržana su u četiri vida aktivnosti Rotaryja, a to su: služenje klubu, služenje struci, služenje društvenoj zajednici i služenje na međunarodnoj razini. Vođeni ovim načelima, a okrenuti sadašnjosti i budućnosti Zadra i Zadarske županije, gdje urbani život traje već tri milenija, članovi kluba organiziraju i provode razne akcije humanitarnog karaktera.

Koristeći komparativne prednosti podneblja, sredine s izuzetno razvi-

jenom djelatnosti nautičkog turizma i profesionalnim određenjem dijela članova kluba, RC Zadar, kao jedan od svojih glavnih projekata, 1998. godine organizira 1. Rotary regatu. Regatu je organizirala, u to doba osnivačka momčad kluba, prije klupskog Chartera a u njoj su sudjelovala samo dva natjecateljska broda.

Od tada, pa do rujna 2008. godine, kada je organizirana 11. Rotary regata, u ovom je jedriličarskom natjecanju sudjelovalo više od 1300 natjecatelja na oko 210 natjecateljskih brodova.

U samim počecima Regata dobiva međunarodni karakter uključivanjem u natjecanje prijatelja iz RC Portorož koji su ostali vjerni sudionici do posljednje regate a isto tako su bili njezini važni promicatelji u cijelom Distriktu.

Međunarodni karakter je u potpunosti zaživio do današnjih dana i s ponosom možemo predstaviti sudio-

nike iz Austrije, Belgije, Češke, Mađarske, Njemačke, Italije i Slovenije. Naravno, za održivost i uspjeh projekta zahvalni smo u najvećoj mjeri hrvatskim klubovima, od kojih su većina vjerni sudionici od samog početka.

Regata je u osnovi natjecanje u skladu s Međunarodnim regatnim pravilima i nalazi se u kalendaru natjecanja Hrvatskog jedriličarskog saveza.

Ustrojeno je u četiri kategorije koje su određene tehničkim karakteristikama jedrilica u natjecanju. Time je omogućeno da svaka momčad može odabrati brod za natjecanje prema vlastitim željama i sklonostima. U Regati smo predvidjeli i natjecanje istovrsnih brodova u grupi „Monotyp“, koja je i zaživjela kao kruna jedriličarskog natjecanja.

Sva jedriličarska natjecanja, plovo-vi, su navigacijskog karaktera i namjera nam je bila sudionike upoznati s prekrasnim odredištima u zadarskom

arhipelagu i, posebno u međunarodnom okviru, promaknuti naše podneblje kao jednu od najatraktivnijih turističkih destinacija na Mediteranu. Poticali smo i predstavljanje lokalnih, kulturnih i umjetničkih društava na otočkim sredinama što je sudionicima ostalo u iznimnim uspomenuama i potaklo kontakte i suradnju koji su prerasli sama jedriličarska događanja.

Sve su dosadašnje Regate imale i značajan humanitarni doprinos. Primarno donacijama prijatelja i sudionika te dijelom doprinosom sponzora, ostvarili smo značajne projekte među kojima su najznačajniji - razminiranje zadarskog zaleđa, razminiranje Velebita, nabavka instrumenata za Glazbenu školu „Blagoje Bersa“, opremanje knjižnica Osnovne škole Zadarski otoci, pomoć u liječenju pojedinaca, popravak orgulja u Benediktinskom samostanu, pomoć osnivanju Centra za proučavanje morskih sisavaca, nabavka vrijednih medicinskih uređaja Općoj bolnici Zadar, pomoć sportašima-invalidima Domovinskog rata, pomoć u obnovi samostana na otočiću Galevac, financijsku pomoć

kulturno-umjetničkim društvima koji djeluju na otocima zadarskog arhipelaga, pomoć Rotary Clubu Pula u kupnji jedrilica za invalide, opremanje prostora udruge oboljelih od multiple skleroze, pomoć za nabavku dodatnih lijekova bolesnicima na dijalizi, pomoć udruzi za borbu protiv dijabetesa i mnoge druge.

Ovim djelovanjem već 10 godina RC Zadar ispunjava najvažnije zadaće

svog djelovanja i u lokalnoj zajednici, ali i šire, stvara ugled ozbiljne i pouzdane institucije.

U rujnu 2009. godine, održat će se 12. Rotary regata i njezina objava uslijedit će na web stranicama RC Zadar, već sredinom ožujka. Pozivamo sve vjerne sudionike da počnu pripreme i „osuše jedra“ a svima koji još nisu sigurni, obećavamo druženje i događaj za pamćenje.

Donacija će biti - učetverostručena

Vlado Andučić

Članovi Rotary Cluba Sisak tradicionalnim su druženjem obilježili završetak godine u restoranu „Coctail“, u vlasništvu prijatelja Ivana Kramarića. Bila je to prilika da se rezimiraju aktivnosti i akcije provedene tijekom godine, a isto tako i da se osmisle planovi za ovu godinu. Pred sam kraj godine članovi kluba posjetili su zajednicu za odvikavanje od ovisnosti „Cenacolo“ i tom prilikom poklonili paket s najosnovnijim životnim potrebštinama. Krajem godine potpisan je i memorandum o razumijevanju (Memorandum On Understanding) s internacionalnim fondom za razminiranje i pomoć žrtvama mina (International Trust Fund For Demining And Mine Victim Assistance). Donacijom sisačkog Rotary kluba u iznosu 40.000 kuna, koja će u suradnji s fondom biti gotovo učetverostručena, nastavit će se aktivnosti vezane uz razminiranje na području Mošćenice, koja je bila prva crta bojišnice u Domovinskom ratu.

Tijekom ugodnog druženja, koje je potrajalo dugo u noć, razgovaralo se i oko aktivnosti vezanih uz organizaciju već tradicionalnog druženja „100 večera“, na kojem se svake godine prikupljaju sredstva za nastavak humanitarnih aktivnosti kluba.

Park Rotary prijateljstva

Guverner Districta 1910 Robert Nemling susreo se 21. siječnja u Opatiji s članovima triju Rotary klubova s Kvarnera - RC Rijeka, RC Rijeka sveti Vid i RC Opatija.

Domaćin tog rotarijanskog susreta, na kojem je bilo 78 rotarijanki i rotarijanaca bio je Rotary Club Opatija.

Guverner Nemling je sa zanimanjem saslušao izvješća predsjednika triju klubova, istaknuvši kako je iznimno zadovoljan s već realiziranim projektima, ali i s projektima koji se još provode.

Tom je prilikom obećao pomoć Rotary Clubu Opatija u realizaciji projekta «Park Rotary prijateljstva - Rotary Kamelije», kojeg ovaj najmlađi Rotary klub na Kvarneru namjerava realizirati do kraja ove rotarijanske godine.

No, opatijski Rotary klub pamtit će ovaj guvernerski posjet i po tome što je po prvi puta u redovno članstvo primio nove prijatelje i članstvo povećao za pet članova. Novim članovima kluba u Opatiji postali su Željko Cvjetičanin, direktor tvrtke Sigma Coatings, Danijela Kramarić, sommelierka i vlasnica restorana Plavi podrum,

Besima Palangić, vlasnica knjigovodstvenog obrta STEEL, Branko Pahor, suvlasnik tvornice RIO i predsjednik nadzornog odbora tvrtke, te dr. Zoran Žgaljardić, estetski kirurg i docent na Medicinskom fakultetu u Splitu, vlasnik poliklinike za estetsku kirurgiju.

Novim je prijateljima guverner uručio Rotary značice i Rotary Vademecum, dok im je predsjednica

RC Opatija, Elizabeta Mikelj, uručila direktorije s popisom svih prijatelja u Distriktu 1910 te im je zaželjela dobrodošlicu u RC Opatija i u veliku Rotary obitelj. Susret s guvernerom Nemlingom, koji je protekao u lijepoj rotarijanskoj atmosferi, ostat će tako kvarnerskim rotarijancima dugo u lijepom sjećanju.

Željko Cvjetičanin, Danijela Kramarić, Elizabeta Mikelj, Bobi Nemling, Besima Palangić, Branko Pahor i Zoran Žgaljardić (s lijeva na desno)

Jubilej varaždinskih rotarijanaca

I. Čolaković

Rotary Club Varaždin obilježio je 17. studenog prošle godine dvije važne obljetnice. Na prigodnoj svečanosti u posebno urešenoj Velikoj koncertnoj dvorani varaždinskog kazališta varaždinski su rotarijanci proslavili petnaestu godišnjicu obnove rada i 78. godišnjicu osnivanja prvog Rotary kluba u Varaždinu.

Naime, 17. studenog 1930. godine u Varaždinu je osnovan Rotary klub, kao četvrti service klub na području Hrvatske.

«U spomen na taj dan i na prijatelne varaždinske rotarijance okupili su se rotarijanci iz sjeverozapadne Hrvatske, iz sada već šest klubova, a

čvrsto vjerujem kako će ovakvo druženje postati tradicija i da ćemo se 17. studenog ponovno sresti u ovako velikom broju – rekao je predsjednik RC Varaždin Zlatko Mehun.

Na svečanosti je o prijeratnom Rotary Clubu Varaždin govorio počasni član RC Varaždin Predrag Grims, a prvi se predsjednik obnovljenog kluba Marijan Vitković osvrnuo na vrijeme prvih demokratskih promjena, kada je na inicijativu Radimira Čačića i prijatelja iz kumskog – Rotary Cluba Zagreb, ponovno osnovana Charter momčad varaždinskog kluba.

«Varaždinski su rotarijanci u proteklih petnaest godina realizirali brojne dobrotvorne akcije i projekte te su značajno pridonijeli širenju kulture služenja na području sjeverozapadne Hrvatske – istaknuo je na svečanosti, na kojoj su bili rotarijanci iz Zagreba, Čakovca, Ludbrega, Varaždinskih Toplica i Preloga, kum Rotary Cluba Varaždin – prijatelj Ivan Husić.

Varaždinskom su klubu čestitali i asistent guvernera Ivan Domislović i zamjenik varaždinskog gradonačelnika Zlatko Horvat.

Na svečanoj akademiji RC Varaždin dodijeljene su i spomenice dosadašnjim predsjednicima kluba – Marijanu Vitkoviću, Franji Šulaku, Čedomilu Cesarcu, Josipu Filipanu, Darku Sačiću, Dragutinu Drku, Franji Ruži, Dragutinu Weberu, Vladimiru Koščecu, Dragutinu Juragi, Zvonimiru Kušteru, Dubravku Hoiću, Viktoru Plavecu i Zlatku Mehunu te posmrtno – Petru Lukmanu i Mariju Porobiji.

Zahvalnice su primili Ivo Husić iz RC Zagreb, te RC Čakovec, RC Varaždin 1181, RC Ludbreg, RC Varaždinske Toplice i RC Prelog te Grad Varaždin i Varaždinska županija.

Tom je prilikom predstavljena i monografija «Rotarijanstvo u Varaždinu i sjeverozapadnoj Hrvatskoj» u kojoj su predstavljena mnogobrojna domaćinstva varaždinskih rotarijanaca.

RC Varaždin je zajedno s prijateljima iz RC Ludbreg u prosincu organizirao zajednički odlazak na konferenciju predsjednika Rotary Internationala u Beču, 13. prosinca organiziran je u lovištu Zelendvor tradicionalni Rotary lov, a na Badnjak je nastavljena također već tradicionalna dobrotvorna akcija u kojoj Klub donira objed za

Predsjednik RC Varaždin Zlatko Mehun i prvi predsjednik kluba Marijan Vitković

Snimio: Marko Jurinec

korisnike pučke kuhinje. Tom su se prigodom članovi Kluba susreli s varaždinskim biskupom msgr. Josipom Mrzljakom, koji ih je pozvao da pomognu pri izgradnji nove zgrade Biskupijskog Caritasa u Varaždinu.

«Pozivam sve prijateljice i prijatelje da nam se pridruže na našem dobrotvornom balu na Valentinovo, 14. veljače, koji će ove godine biti u znaku najveće akcije Rotarijara – iskorjenjivanja dječje paralize – istaknuo je predsjednik RC Varaždin Zlatko Mehun, dodavši kako je Klub već raspisao i javni natječaj za ovogodišnju Nagradu za izvrsnost kojom klub novčano nagrađuje najizvrsnije učenike, studente i diplomante te najbolje magistarske i doktorske disertacije.

Na akademiji su uručene spomenice RC Varaždin

Centru u Zajezdi poklonili karavan

Goran Mališ

Gledalište varaždinskog kazališta ispunjeno do posljednjeg mjesta, te karta više koja se tražila, uobičajena je slika pred koncert Olivera Dragojevića, pa je tako bilo i u petak, 5. prosinca, uoči dana grada Varaždina, kada je Oliverov koncert organizirao Rotary Club Varaždin 1181.

Jedan od najpoznatijih i najpriznatijih hrvatskih glazbenika koncert je započeo vraćanjem u 1967. godinu, s pjesmom Picaferaj, s kojom je po prvi puta nastupio na Splitskom festivalu, a potom nastavio nizati svoje hitove, ali i pjesme koje ne izvodi toliko često, već samo u posebnim prilikama. Upravo je atmosfera varaždinskog kazališta, za čiji će novi zastor u gledalištu biti namijenjena sredstva prikupljena na koncertu, bila izuzetno inspirativna za Olivera.

Nakon pariške Olimpyje, Oliver je ove godine svojom glazbom ispunio i čuvenu njujoršku koncertnu dvoranu Carnegie Hall, što mu je, ističe, bilo ostvarenje dječakog sna.

Dobrom raspoloženju na koncertu zasigurno je doprinijela i slavljenička atmosfera, s obzirom da je Oliver tog vikenda slavio rođendan. Stoga su mu i domaćini po završetku koncerta pripremili iznenađenje uz pjesmu i tortu u obliku klavira.

U blagdansko su božićno vrijeme članovi Rotary Cluba Varaždin 1181. nastavili svoje dobrotvorne aktivnosti pa su tako, usprkos lošem vremenu, kiši i snijegu koji su neumorno padali, krenuli put Zagorja, u Zajezdu, u posjet svojim malim prijateljima – šticienicima Centra za odgoj i obrazovanje.

Ustanovi u kojoj je smješteno osamdesetak djece i mladih iz cijele Hrvatske u dobi od 7 do 21 godine, nakon višegodišnje uspješne suradnje i brojnih donacija, ovog su puta poklonili automobil. Riječ je o službenom karavan vozilu kojim će od sada biti olakšan prijevoz djece primjerice, na liječničke preglede. Izuzetno vrijedan poklon koji je tog dana stigao u Centar, uz brojne druge manje poklone za šticienike Centra, izazvao je veliko oduševljenje šticienika i djelatnika ove ustanove.

«Obzirom da su potrebe u Centru i dalje velike, naš će klub svakako nastaviti pomagati kako bi djeca smještenoj u ovoj ustanovi bili stvoreni bolji životni uvjeti – najavio je Dražen Koščec, predsjednik RC Varaždin 1181.

Snimio: Vjeran Žganeć Rogulja

Na međimurskom Martinju prijatelji iz desetak klubova

Ivica Žišković

Starinski pučki običaj krštenja mošta u vino, popularno Martinje, svoju najdužu tradiciju ima u kontinentskoj Hrvatskoj, a posebice u njenom najsjevernijem dijelu, u vinorodnom Međimurju. Prepoznali su to i čakovečki rotarijanci, koji već tradicionalno, osam godina za redom, organiziraju proslavu Martinja, kao jednu od svojih dobrotvornih aktivnosti. Ostvaren prihod s martinjskog druženja Rotary Club Čakovec svake godine namjenjuje nagrađivanju najboljih maturanata svih međimurskih srednjih škola, čime ih potiče na nastavak školovanja na fakultetima.

Zamisao je čakovečkih rotarijanaca bila da međimursko Martinje preraste u središnju manifestaciju za klubove iz Hrvatske, premda se ono slavi i drugdje. Ovaj put su se Međimurcima pridružili prijateljice i prijatelji iz desetak klubova od Opatije i Rijeke preko Karlovca i Zagreba do prvih susjeda iz Varaždina, Ludbrega i Preloga.

Prije glavne svečanosti u restoranu kurije Terbotz, koja se nalazi u Železnoj Gori u međimurskom vinogorju, domaćini su svoje drage goste povelili u obilazak svoga kraja. Prva je postaja bila zaštićeni krajolik rijeke Mure kod naselja Sveti Martin. Tu je prije nekoliko godina restaurirana stoljetna vodenica, koju ovdje nazivaju melin na vodi. Uz okrepju, rotarijanci su se provozali riječnom skelom s jedne na drugu obalu Mure,

rijeke koja je na tom mjestu jedna od spornih točaka na hrvatsko-slovenskoj granici.

Krenulo se potom vinskom cestom do Štrigove, najvećeg naselja u bregovitom dijelu Međimurja. Najupečatljivije je bilo razgledavanje srednjovjekovne crkve sv. Jeronima s restauriranim predivnim stropnim freskama velikog pavlinskog slikara Ivana Rangera. Da se osjeti ugođaj međimurskih vinarskih podruma, svratilo se na imanje vinogradarske i vinarske obitelji Borisa Novaka u Banfiju. Tu su degustirana njihova vrlo kvalitetna vina, koja su se mogla i kupiti.

Za to vrijeme već su se okupili gosti u restoranu dvorca Terbotz u vlasništvu vinarske obitelji Jakopić,

kojima je dobrodošlicu poželio Kruno Varga, predsjednik RC Čakovec. Za uvod u Martinje predstavljen je međimurski melos i ples u izvođenju foklorne družine Veseli Međimurci i tamburaškog sastava Pajdaši. Nakon toga krenula je fešta, koja je potrajala dugo u noć. Najveselije je bilo kad su u dvoranu ušli biskup s ministranima, koji su izveli tradicionalni pučki ceremonijal krštenja mošta u vino.

Uz ostalo, draž ovoga Martinja je da su na jelovniku bila samo autohtona jela međimurskog kraja i vina međimurskog vinogorja. Ne samo iz obzirnosti prema domaćinima, svi sudionici 8. rotarijanskog Martinja u Međimurju obećali su da će ponovno doći i ove godine.

Zahvala dobročiniteljima na Božićnom koncertu

Tihomir Živić

Pred punim gledalištem osječkoga HNK, članovi proslavljenoga Zagrebačkog kvarteta nastupili su, u organizaciji Rotary Cluba Osijek, s izvedbom gudačkih kvarteta Franza Josepha Haydna i Josepha-Mauricea Ravela te djelom Dmitrija Dmitrijeviča Šostakoviča u dodatku, na tradicionalnome Božićnom koncertu, 12. prosinca. Time je, u ozračju kršćanske božićne radosti, izražena najdublja zahvalnost svim sugrađanima, a posebice darovateljima, pokroviteljima, posjetiteljima i sudionicima dobrotvornih priredbi RC Osijek, koji su i tijekom 2008. nesebično pomagali promicati mir i prijateljstvo, glavne vodilje rotarijanstva.

U nadahnutome obraćanju posjetiteljima neposredno prije nastupa, predsjednik RC Osijek Antun Pintarić osvrnuo se na projekte RC Osijek i promoviranu krilaticu RI-ja "Make dreams real!", kojom pomoću Rotaryja "ostvarujemo snove" onima koji ih sami ne bi mogli dosanjati, napose djeci, te pozvao nazočne da toplim pljeskom nagrade sve one koji su nas svojim dobročinstvima zadužili tijekom 2008. godine. Uvodno je uz pratnju Attila Mesarića izvedbom obrade djela Ivana pl. Zajca nastupio Hrvoje Hrešč, čije glazbeno usavršavanje podupire RC Osijek.

Bio je to koncert posvećen članstvu i prijateljima RC Osijek, koji svojim sudjelovanjem u rotarijanskim projektima prepoznaju trajne vrijednosti te šire ideju služenja zajednici. Uoči 200. obljetnice Haydnove smrti,

koju obilježavamo 2009., Zagrebački kvartet brižno je odabrao njegov klasicistički kao i Ravelov impresionistički gudački repertoar. S ponosom ističemo i činjenicu kako su i članovi sadašnjega postava Zagrebačkog kvarteta, braća Davor i Hrvoje Philips, kao i uvodničar večeri, nadareni mladi čelist Hrvoje Hrešč, svoje prve glaz-

bene korake načinili upravo u Gradu na Dravi.

Nakon koncerta, druženje članova osječke rotarijanske obitelji i njihovih gostiju nastavljeno je u foyeru HNK, s optimizmom i nadom u svekoliku potporu i u 2009. godini kako bismo zajedno pronašli najkraći put do srca i vratili osmijeh na lica najpotrebitijih.

Za Božić dobili - vodu

Iva Havaić

Rotary Club Ludbreg upravo je za Božić odlučio provesti svoju prvu veću akciju. Nakon što su otkrili u kakvim teškim uvjetima živi obitelj Lončarić iz Globočeca nedaleko Ludbrega, dali su obećanje da će im upravo do Božića u kuću uvesti vodu. Prijatelj Stjepan Kain iz Rotary Cluba Ludbreg ističe kako su im u akciji pomogli i Grad Ludbreg te poduzeće Varkom iz Varaždina. Grad Ludbreg i Varkom preuzeli su troškove do vodomjernog okna, dok je ludbreški Rotary klub financirao izvod do kuće i instalacije.

Vinko Lončarić, koji u kući živi s bolešnom suprugom i sinom, do Badnjaka je svakodnevno odlazio do izvora vode udaljenog četrdesetak metara od kuće. Posao mu je dodatno otežavao i brijeg na kojem se izvor nalazi. – Ne znam kad je bilo teže bez vode, ljeti ili zimi. Ovo je prekrasan božićni poklon koji će mi znatno olakšati posao i zato hvala svima koji su mi pomogli i koji su se sjetili i nas – rekao je Vinko Lončarić. U popodnevним satima na sam Badnjak, voda je u kući Lončarićevih potekla. Prijatelj Stjepan

Kain i ludbreški gradonačelnik Ivan Lončarić, nadzirali su radove i među prvima provjerili kvalitetu vode.

– Ovo je prva veća akcija Rotary Cluba Ludbreg. Još smo uvijek u začecima, ali rado pomažemo. Cilj nam je usrećiti one kojima je potrebna pomoć i to ćemo i dalje nastaviti – zaključio je Kain. Iako su davno prestali vjerovati u božićna čuda, obitelj Lončarić sada vjeruje u Rotary klub i ljude dobre volje.

Stjepan Kain, predstavnik Rotary Cluba Ludbreg, Vinko Lončarić i Ivan Lončarić, ludbreški gradonačelnik

Snimila: Iva Havaić

Stipendije srednjoškolcima

tekst i foto: Miljenko Hegedić

Rotary Club Zagreb-Sesvete tradicionalno je i proteklih blagdana, po peti puta, organizirao Dobrotvorni Božićni koncert u župnoj crkvi Svih Svetih. U nedjelju, 14. prosinca, nastupili su eminentni hrvatski glazbenici – Adela Golac-Rilović, prvakinja opere HNK i Ad gloriam brass ansambl.

U proteklih pet godina rada klub je nizom humanitarnih akcija sakupio značajna financijska sredstva koja su pretočena u socijalni program kluba - od uklanjanja arhitektonskih prepreka na sesvetskim raskrižjima, uređenje prostorija Centra za odgoj i obrazovanje Dubrava za pomoć djeci s tjelesnim oštećenjima, uređenje i opremanje prostorija za osobe s po-

sebnim potrebama u Sesvetama te razne donacije Caritasovom domu u Vugrovcu, kao i mnoge druge humanitarne i socijalne aktivnosti.

Klupske dobrotvorne aktivnosti i ove godine usredotočene su u poticaj mladima. Utemeljivši sustav stipendiranja dodijeljeno je pet stipendija đacima Srednje škole u Sesvetama za 2008./09. školsku godinu. Ovogodišnji stipendisti su: Martina Held, učenica 3. razreda Gimnazije, Tomislav Martinović, Tea Križan i Lidi-ja Veselčić učenici 4. razreda Gimnazije te Nikola Luburić učenik 4. razreda Tehničke škole. Stipendije u iznosu od tisuća kuna mjesečno isplaćivat će

se učenicima kroz svih deset mjeseci školske godine.

Želja Rotary Cluba Zagreb-Sesvete je da kroz ulaganja u znanje i mlade pomognu u napretku lokalne zajednice. Sljedeći korak u toj nakani bit će stipendiranje nadarenih sesvetskih studenata.

Brigu o mladima kluba iz Sesveta sjedeći i pokrenuti postupak za osnivanje Rotaract kluba Zagreb-Sesvete čiji se članovi redovito okupljaju već duže vrijeme, svakog utorka, pa je već pokrenuta i procedura charteriranja.

U tijeku su i pripreme za Charter Rotary Cluba Dugo Selo - 14. veljače, čije su osnivanje, kao kumski klub, pokrenuli tijekom 2007. godine.

Drva za ogrijev staračkom domaćinstvu

I. Kruhoberec

Iako su Charter održali tek nedavno, 30. kolovoza, članovi Rotary Kluba Varaždinske Toplice već su uspjeli provesti nekoliko zapaženih dobrotvornih akcija.

Nakon prvih aktivnosti, donacije orbitreka novomarofskoj udruzi Sunce te električnih invalidskih kolica za studenta iz Varaždinskih Toplica, Klub se uključio i u humanitarni projekt razminiranja zaštićene prirode na južnom Velebitu kod Tulovih Greda.

U znak zahvale za učeničke radove koji su podijeljeni gostima na Charteru, Klub je donirao računalo posebno opremljeno za rad učenika s posebnim potrebama VI. Osnovnoj školi u Varaždinu.

Usporedno s radom na temeljnim dokumentima Kluba, koji su prihvaćeni na godišnjoj skupštini održanoj 16. prosinca u Varaždinskim Toplicama, članovi su organizirali donaciju drva za ogrijev, koja su prema preporuci Centra za socijalnu skrb iz Novog Ma-

rofa, dostavljena samačkom staračkom domaćinstvu u Podevčevu.

«Kada smo došli izložiti našu namjeru djelatnicima Centra za socijalnu skrb, bili su iznimno radosni, kao da smo njima dostavili ogrijevno drvo. Naime, kako su istaknuli, uopće nisu znali na koji će način pomoći starici kako bi zimu ipak provela u toplom domu – rekao je Niko Lukić, predsjednik Rotary Kluba Varaždinske Toplice, najavljujući nove humanitarne aktivnosti već na proljeće.

Dobrotvorni maskirani bal – 20. veljače

Prijateljice i prijatelji iz Rotary Cluba sveti Vid obilježiti će sedmu godišnjicu Chartera, a kako se u to vrijeme održava i poznati Riječki karneval, već po tradiciji će organizirati i dobrotvorni maskirani bal.

Rotarijanski maskenbal bit će upriličen u prestižnom ambijentu Palazzo Modello, u petak, 20. veljače, a goste će zabavljati Kvarner Big Band.

U klubu sveti Vid ističu kako će njihov maskenbal i ove godine imati dobrotvorni karakter budući će prihod s bala biti namijenjen Centru za rehabilitaciju Rijeka.

«Karnevalske povorke i balovi na kojima je sudjelovalo austrijsko i mađarsko plemstvo, ruske kneginje i

njemački baruni, temelji su na kojima Rijeka čuva i gradi svoju karnevalsku tradiciju. Karnevalski balovi prilika su za ugošćivanje i prezentiranje duha karnevala visokim gostima, uglednicima iz političkog, sportskog i javnog života – rekla je predsjednica Rotary Cluba sveti Vid Branka Jardaš.

Nakon lijepog druženja na maskenbalu i subotnjeg cjelodnevnog izleta po Istri, gosti će moći nastaviti uživati u karnevalskom ozračju i u nedjelju, 22. veljače, kada Riječki karneval doseže vrhunac atraktivnom karnevalskom povorkom koja će privući više od 150 tisuća maskiranih sudionika i gledatelja.

«Obojen plavo, prkosan vremenu i prostoru, Riječki karneval je topao domaćin svakom čovjeku dobre volje koji bijeg od sumorne svakodnevice traži u igri, smijehu i zabavi, a uz to je i prigoda za pomoć onima o kojima brinemo – istaknula je predsjednica Rotary Cluba sveti Vid.

Kotizacija za puni karnevalski program RC sveti Vid, koji uključuje rotarijanski maskenbal i izlet s ručkom po Istri, iznosi 500 kuna, dok je kotizacija za maskenbal – 300 kuna. Zainteresirani za karnevalski program riječkih rotarijanaca mogu se prijaviti na e-mail adresi: branka.jardas@igh.hr.

CALZEDONIA

TEZENIS

intimissimi

CALZEDONIA

Prodavaonice CALZEDONIA:

ZAGREB – trgovački centar King Cross Jankomir, Škorpikova 34

SPLIT – Krešimirova 3

ZADAR – trgovački centar Mercator, Bleiburških žrtava 17

RIJEKA – trgovački centar Tower Center Rijeka, J. P. Kamova 81a

Sv. KRIŽ ZAČRETJE - Roses Fashion Outlet

Prodavaonice INTIMISSIMI:

ZAGREB – trgovački centar King Cross Jankomir, Škorpikova 34

ZADAR – trgovački centar Mercator, Bleiburških žrtava 17

RIJEKA – trgovački centar Tower Center Rijeka, J. P. Kamova 81a

SPLIT – Marmontova ulica

Prodavaonice TEZENIS:

ZAGREB – trgovački centar King Cross Jankomir, Škorpikova 34

RIJEKA – trgovački centar Tower Center Rijeka, J. P. Kamova 81a

Tvorničke prodavaonice:

OUTLET ČAKOVEC – Ul. R. Italije 3, Čakovec

OUTLET VARAŽDIN – Cehovska 100, Varaždin

GSE – prilika za mlade profes

Sunčica Bulat Wuersching

Obilježavajući studeni kao mjesec Rotary Fondacije, predsjednik Rotary Internationala Lee je rekao: «Naša Fondacija uzdiže Rotary. Zato je imamo. Ona omogućuje svakom klubu i svakom distriktu da učine sve što mogu. Ona nam svima omogućuje da budemo dijelom onoga što Rotary čini, ona ta djela uzdiže sve više i više.»

Od brojnih aspekata djelovanja Rotary Fondacije u ovom ćemo tek-

stu predstaviti trenutno najaktualniji - odabir kandidata za sudjelovanje u Group Study Exchange!

No, što je GSE? Kako me se to tiče kao rotarijanca? Što ja mogu učiniti?

Group Study Exchange je stručna i kulturološka razmjena mladih profesionalaca s, većinom, udaljenim distriktima. Namijenjena je osobama starosti između 25 i 40 godina, s minimalno 2 godine rad-

nog iskustva i u radnom odnosu, koje dobro govore engleski i koji su spremne mjesec dana putovati drugim kontinentom, upoznavati način funkcioniranja njihovog zanimanja u drugoj zemlji, upoznavati nove ljude, mjesta i kulture, a sve to - potpuno besplatno.

GSE je obostran proces; jedan GSE tim odlazi iz našeg distrikta, a GSE tim iz tog distrikta dolazi k nama. Tim se sastoji od 4 mlada

profesionalca (po jedan sudionik iz Austrije, Bosne i Hercegovine, Slovenije i Hrvatske), te vođe tima - rotarijanca. GSE 2009. godine organizira se u okvirnom terminu od 1. do 30. svibnja i to s distriktom 7430 iz Pennsylvanije, SAD.

Odabirom mladih profesionalaca iz našeg poslovnog i privatnog okruženja, pružanjem prilike mladim radno aktivnim osobama da steknu iskustva iz svog zanimanja na drugom kraju svijeta, te da prošire svoje vidike o ljudima, kulturama i razmišljanjima, promičemo jedan od osnovnih načina rotarijanskog služenja: služenje zvanju.

Pružite informaciju o GSE programu onima za koje mislite da bi mogla zanimati. Obavijestite prijatelje u klubu. Zatražite

ionalce

dodatne informacije, razgovarajte o ovoj temi na sastanku kluba, obavijestite mlade profesionalce koje bi ovo moglo zanimati sljedećih godina. Osim «širenja horizonata» osobno svakome od sudionika, obogaćujemo našu zemlju mladim ljudima koji joj mogu doprinijeti svojim znanjem i iskustvom. Sudionici GSE programa su većinom visokomotivirani, puni znanja o Rotaryu te entuzijazma za širenje i rad na rotarijanskoj ideji. Obično od četiri sudionika GSE-a, dva postanu rotarijanci. Pružimo im priliku!

Nakon testiranja u Beču 16. siječnja priliku je dobilo čak četvero mladih profesionalaca iz

Hrvatske koji su u pokazali visoku motivaciju i znanje o Rotaryju. Tako će od četiri mlada stručnjaka u timu koji će otputovati u Pennsylvaniju čak troje biti iz Hrvatske – Nikolina Tomašković (RC Varaždin), Ana Muldini (RC Slavonski Brod) i Srđan Vranković (RC Šibe-

nik), dok će Tatjana Prica (RC Zagreb – Sljeme) biti pričuva.

Osim materijalne vrijednosti, jer su svi troškovi studijskog putovanja pokriveni u cijelosti, kandidati će imati prigodu steći nova saznanja i iskustva iz svoje profesije, ali i bolje upoznati kulturu zemlje – domaćina.

Ova stručno-kulturološka razmjena mladih profesionalaca u organizaciji Rotary Fondacije, iznimno je vrijedan program kojim rotarijan-

ci doprinose i jednom od četiri cilja rotarijanskog služenja – služenju zvanju.

Iako su i ranijih godina naši klubovi nominirali i slali mlade profesionalce na GSE, ove su godine Rotary klubovi iz Hrvatske postigli puni uspjeh na čemu im je čestitao i guverner Robert Nemling.

Valja istaknuti kako je GSE samo jedan od programa Rotary Fondacije koji mogu koristiti klubovi za dobrobit lokalne i međunarodne zajednice. Podsjećamo da su klubovima na raspolaganju i Matching Grantovi, za koje je izašao i novi formular. Rok za prijavu i «proljetno odobravanje» Matching Grantova je 31. ožujka!

Gordan Čačić (1961. – 2008.)

Posljednji pozdrav rotarijanskom prijatelju

Zagrebački su rotarijanci, ali i cijeli Rotary pokret u zemlji, krajem prošle godine izgubili iskrenog i odanog prijatelja – Gordana Čačića, člana Rotary Cluba Zagreb – Centar, koji je preminuo u Italiji nakon tragične nesreće na skijalištu u Cortini d'Ampezzo, 19. prosinca.

Prijatelja Gordana na posljednji su počinak u Aleji hrvatskih branitelja na groblju Mirogoj ispratili predstavnici Vlade, Sabora i Ureda Predsjednika, najviši dužnosnici Ministarstva obrane i

Oružanih snaga, njegovi suborci iz Domovinskog rata i prijatelji – rotarijanci koji su s njim dijelili nebrojene divne trenutke na klupskim sastancima, druženjima i dobrotvornim događanjima.

Prijatelj Čačić bio je iskreni i agilni rotarijanac, koji je spremno prihvaćao izazov služenja, pa je, opraštajući se od tragično preminulog prijatelja, Boris Brkljačić iz RC Zagreb – Centar, naglasio kako je «Gordanov život bio ispunjen plemenitim ljudskim vrlinama», o čemu su godinama svjedočili prijatelji i

prijatelji iz njegovog kluba, mnogi rotarijanci koje je susretao i s kojima se družio i na teniskim terenima, kao vrlo aktivni član rotarijanskog teniskog fellowshipa.

Jednako beskompromisno Gordan je služio Domovini. Bio je

jedan od prvih koji su kao dragovoljci stali u obranu zemlje i jedan od utemeljitelja samostalne podsusedske satnije u rujnu 1991. godine. Nakon teškog ranjavanja na slavonskom ratištu, 1992. godine premješten je u Glavni stožer gdje obnaša odgovorne zapovijedne dužnosti,

između ostalih i dužnost zapovjednika 1. hrvatskog gardijskog zdruga te zapovjednika Obavještajne brigade. Nakon školovanja u SAD-u preuzeo je dužnost načelnika Uprave za obavještajne poslove, a od prosinca 2002. godine bio je i ravnatelj Vojne sigurnosno obavještajne agencije. Lani je imenovan državnim tajnikom u Ministarstvu obrane u činu general – bojnika.

Za osobni doprinos u obrani Republike Hrvatske i hrabrost u Domovinskom ratu general Čačić je odlikovan Redom kneza Domagoja s ogrlicom, Redom Nikole Šubića Zrinskog, Redom hrvatskog križa, Redom hrvatskog trolista, Redom hrvatskog pleteira, Spomenicom Domovinskog rata te Spomenicom domovinske zahvalnosti.

Od tragično preminulog prijatelja članovi Rotary Kluba Zagreb – Centar oprostili su se na klupskoj komemoraciji, a u spomen na Gordana Čačića klupska zaklada za stipendiranje darovite djece nosit će njegovo ime.

INTEROTA

koju će biti teško nadmašiti

Svjetska konferencija Rotaracta još od 1981. svake tri godine redovno okuplja rotaraktovce iz cijelog svijeta. Nakon Münchena, koji je bio domaćin Interote 2005. godine, red je došao na Južnu Koreju koja je u svom glavnom gradu, od 17. do 23. kolovoza 2008. godine ugostila jubilarnu desetu Interotu. Među više od 400 sudionika koji su stigli iz više od 25 zemalja cijelog svijeta našao se i rotaraktovac iz Hrvatske. Domagoj Cvetko, predsjednik elect Rotaract Cluba Varaždin predstavljao je Hrvatskupa je tako i naša zemlja imala svog predstavnika u Seulu.

Kroz sedmodnevni program koji se odvijao pod krilaticom „Peace and service“, sudionici su imali priliku prisustvovati nizu seminara, predavanja i interaktivnih radionica koje su se bavile globalnim temama poput side, desertifikacije, zaštite novorođenča-

di i sličnim temama. Predavanja su također održali Rotary International RAC predsjednik Terry Philips i Rotary International Youth koordinator Harris Sofradzija. Uz edukacijski karakter, Interota 2008. također je imala kulturološki i društveni karakter. Tako se primjerice, moglo prisustvovati radionicama u kojima se obrađivala korejska kultura. Radionice starih zanata, tradicionalne kuhinje te tradicionalnih nošnji bile su najposjećenije. Na

Domagoj Cvetko i Terry Philips

Na rijeci Han

Na prijemu kod gradonačelnika Seula

svjetskoj Rotaract konferenciji bilo je i niz prigoda za druženje, na mnogim organiziranim sastancima, izletima, zabavama i službenim večerama. Posebno valja istaknuti službenu večeru koju je organizirao gradonačelnik Seula gospodin Oh Se Hoon. Domaćini su se potrudili da sudionici konferencije vide granicu sa Sjevernom Kore-

jom te da što bolje upoznaju stari dio Seula, rijeku Han i obližnji grad Incheon.

«Savršena organizacija i maksimalna gostoljubivost korejskih domaćina bio je savršen spoj koji je garantirao odličnu Interotu koju će teško biti nadmašiti. Uspomene koje ostanu urezane u sjećanju omogućene su

upravo kroz duh Rotarya, odnosno, Rotaracta. Internacionalni sastanci, druženja i razmjena iskustava čine nas boljima, stoga valja poticati i promicati međunarodne događaje poput ovih – rekao je Domagoj Cvetko i pozvao rotaraktovce na sljedeću svjetsku konferenciju Rotaracta koja će se održati u Egiptu 2011. godine.

Rotaract Club Varaždin u svibnju organizira RYLA seminar

RYLA po prvi puta u Hrvatskoj

Domagoj Cvetko

Ove će godine, po prvi puta, u Hrvatskoj biti održan program intenzivnih seminara poznat u Rotary svijetu pod nazivom RYLA (Rotary Youth Leadership Award). Rotaract Club Varaždin imat će veliku čast biti domaćin ovom važnom događaju koji će se održati od 14. do 17. svibnja u hotelu Varaždin. Organizatori iz varaždinskog Rotaract kluba ističu kako će u radu prve RYLA-e u

Hrvatskoj moći sudjelovati 25 rotaraktovaca, a s obzirom da se RAC Varaždin odlučio za međunarodnu RYLA-u, čak 20 mjesta bit će rezervirano za rotaraktovce iz inozemstva. Trodnevni program će u obliku interaktivne radionice obrađivati temu razvoja projekta, od ideje do završetka. Sudionici će biti podijeljeni u pet manjih grupa radi bolje kvalitete rada i boljeg međusobnog

upoznavanja. Također, uz edukacijski dio, RAC Varaždin planira sudionike upoznati s hrvatski običajima i ljepotama Varaždina i njegove okolice.

Organizacija je već u punom jeku, a više informacija o programu prve RYLA-e u Hrvatskoj donijet ćemo u slijedećem broju Rotary magazina.

Rotaract klub Zagreb-Sesvete (u osnivanju)

Do Chartera u svibnju - dva projekta za slijepe osobe

Vlatka Cikać

Uz aktivnosti na osnivanju novog distrikta u granicama naše zemlje te na osnivanju novih Rotary klubova, intenzivirane su i aktivnosti za osnivanje novih Rotaract klubova u Hrvatskoj. Tako je Rotary Club Zagreb-Sesvete odlučio da će jedan od dugoročnih projekata kluba biti osnivanje i sponzoriranje Rotaract Kluba Zagreb-Sesvete. Nakon nekoliko uvodnih sastanaka, počeli su se nalaziti novi članovi Rotaract kluba Zagreb-Sesvete u osnivanju. Sastanci su započeli u mjesecu studenom prošle godine, i do sada su svi bili održani, i to utorkom, od 19.45 sati, u klubu San Antonio u Sesvetama.

«Na početku nas je bilo sedmero, a planirali smo da nas do traženja suglasnosti za Charter u klubu bude 15, što je bio veliki izazov. Nakon dva mjeseca druženja u klubu nas je sada 14. Izabrana je i uprava kluba, koja odlično funkcionira. Raznih smo dobrih skupina i profesionalne orijentacije. Najviše nas je ekonomista, ali ima i studenata prava, građevine, strojarstva, filozofije, novinarstva i politologije. Klub čine mladi ljudi u dobi od 18 do 30 godina s područja

istočnog dijela grada Zagreba, sve do Dugog Sela. Dobar ugođaj i timski duh osjećaju se od samog početka djelovanja kluba te se nadamo da će tako biti i nadalje – rekla je Julija Turk, predsjednica Rotaract Kluba Zagreb – Sesvete u osnivanju.

«Suglasnost guvernera dobili smo još u prosincu 2008. godine, što nam je uvelike olakšalo daljnji rad. Datum Chartera je određen za 30. svibnja ove godine, tako da se tada, uz službenu ceremoniju, očekuje veliko slavlje cijele Rotary zajednice – istakla je predsjednica sesvetskog Rotaract kluba, pozivajući na njihov Charter prijateljice i prijatelje iz Rotary, Rotaract, Interact i Inner Wheel klubova.

Osim rada na osnivanju kluba, u prosincu prošle godine članovi osnivačke momčadi novog Rotaract kluba sudjelovali su i na dobrotvornom koncertu sponzorskog - Rotary Kluba Zagreb-Sesvete, zatim na obljetnici Chartera prijateljskog, Rotaract Kluba Zagreb, te na dobrotvornom koncertu i akciji „Korak u život“ Rotary Kluba Zagreb Kaptol.

Rotaraktovci iz sesvetskog kluba sudjelovat će i u organizaciji Chartera Rotary Kluba Dugo Selo, na regionalnoj Rotaract konferenciji u Rijeci, kao i na kuglačkom turniru Rotary Kluba Zagreb-Sesvete, ali i na mnogim drugim događanjima koje organiziraju rotaraktovci iz našeg distrikta tijekom ove godine.

«U tijeku su i naša dva projekta posvećena slijepim osobama, od kojih će prvi biti održan u travnju, a sljedeći u sklopu Chartera našeg kluba – istakla je predsjednica RAC Zagreb – Sesvete te dodala kako će do sredine veljače klub biti registriran kao udruga građana, a uskoro će dobiti i svoju internetsku stranicu.

Gumi/MPEx-GRP

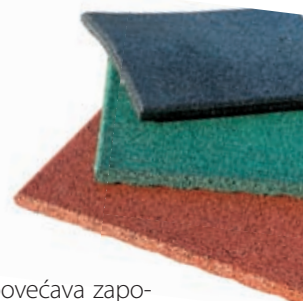
Tehnologijom ZA prirodu i čovjeka!

Gumiimpex-GRP d.d. Varaždin razvio je svoju osnovnu djelatnost, utemeljenu 1970. godine, upravo na proizvodima od gume. Prihvatanjem zahtjeva tržišta kao izazova za rast i razvoj poslovanja, sustavnim ulaganjem u nove tehnologije, usavršavanjem zaposlenika u stručnim tehničkim i komercijalnim znanjima, usklađivanjem s općeprihvaćenim sustavima upravljanja kvalitetom i zaštitom okoliša, GUMIIMPEX-GRP proširuje osnovnu proizvodnu djelatnost i na recikliranje otpadnih guma. Kapaciteti pogona za reciklažu mogu obraditi gotovo sve otpadne gume koje nastaju kroz godinu u državi, što je vrlo značajno u široj regiji jer se time Hrvatska pridružuje zemljama koje kvalitetno organiziraju gospodarenje otpadnim gumama.

Vrlo široke mogućnosti proizvodnje i usluga u gumarstvu omogućuju poduzeću da kvalitetno udovoljava specifičnim zahtjevima koji dolaze iz svih gospodarskih grana: građevinarstva, poljoprivrede i šumarstva, prijevoznitva, prerađivačke industrije svih profila, željezara i metaloprerađivača, brodogradnje, mlinova i silosa, kemij-

GUMIIMPEX-GRP obnavlja gume za teretna vozila i autobuse uz primjenu visoke tehnologije po čemu je u samom vrhu europskih proizvođača obnovljenih guma i posluje kao partner MICHELINA, GOODYEARA i BRIDGESTONA. Gume obnovljene u Gumiimpex-GRP-u mogu prometovati zemljama Europske unije jer je sustav

slijedbio povesti računa o otpadnim gumama. Velika investicija u pogon za reciklažu guma, koji je počeo s radom 2005. godine, uz dodatna ulaganja u proizvodne linije i tehnologiju, omogućila je povećanje radnih kapaciteta na moguću obradu 25.000 tona rabljenih guma godišnje, te proizvodnju finalnih proizvoda od recikliranog granulata – gumene obloge za podne površine.

ske industrije, proizvodnje energenata, komunalnih djelatnosti do reciklaže i obrade otpada.

DJELATNOST poduzeća čini proizvodnja obnovljenih guma za teretna vozila i autobuse, raznovrsni gumeno-tehnički proizvodi, transportne trake, plosnata i hidraulička brtvila širokog spektra primjene, gumiranje valjaka, gumiranje velikih posuda / spremnika i membranskih ventila, poliuretani, gumeni profili...te distribucija sredstava za industrijsko održavanje.

certificiran međunarodnim standardom ECE R 109.

Osim proizvodnje i usluga poduzeće je značajan distributer automobilske gume najvećih svjetskih korporacija za gotovo sva područja primjene – za teretna i osobna vozila, za autobuse, radne i poljoprivredne strojeve, viličare...uz kvalitetnu vulkanizersku uslugu izmjene guma.

Uz osnovu djelatnost – proizvodnju gumeno-tehničkih proizvoda, distribuciju i obnovu guma, u čemu je u samom vrhu Hrvatske, logičan je

Razvoj poslovanja povećava zaposlenost koja je unatrag 5 godina u poduzeću porasla za 60%.

Pojava novih tehnologija i visoki zahtjevi tržišta potiču na nova ulaganja u tehnologiju, znanje i profesionalni razvoj zaposlenika u okruženju koje potiče timski rad jer su upravo oni nezamjenjiv kreativni potencijal.

Izgradnjom prijateljskih odnosa pridonosi se zaštiti interesa poslovnih partnera, kupaca, zaposlenika i sredine u kojoj poduzeće živi i posluje u prekrasnom, baroknom Varaždinu.

Pogon za reciklažu guma

Sjedište tvrtke i proizvodni pogon

Thomas Mann, najznačajniji
njemački pripovjedač 20. stoljeća

Nobelovac koji je život posvetio opstanku europskog duha

Boris Perić

Poznat, čitan, prevođen i proučavan diljem planeta, Paul Thomas Mann (Lübeck, 1875. – Zürich, 1955.) svakako spada među najznačajnije pripovjedače njemačkog govornog područja 20. stoljeća. Njegova proza nastavlja se na pripovjedne tehnike 19. stoljeća, baštineći stilističke i motivske značajke široke palete autora, od Tolstoja, preko Theodora Fontanea do Richarda Wagnera. Od početka karakteriziraju je ironijski stav i "vedra višeznačnost", kako će autor kasnije sam ocrtati svoj stil, a s umjetničkom zrelošću i sklonost alegoriji i mitološkim motivima, te veoma kompleksne jezične konstrukcije, koje, prilagođene tematici, međutim, nimalo ne gube na ravnoteži i ritmu. Za svoj

romaneskni prvenac "Buddenbrookovi" (objavljen 1901.) dobio je 1929. Nobelovu nagradu za književnost. Sklonost književnom izričaju u obitelji Mann nije bila nikakva rijetkost, pa su se na literarnom planu proslavili i Thomasov stariji brat Heinrich, te troje od njegovih šestero djece, Erika, Klaus i Golo.

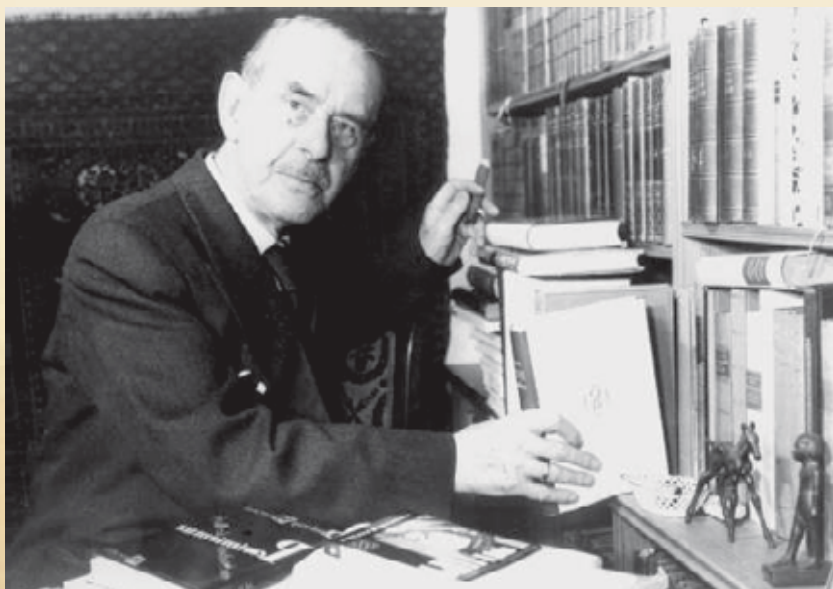
Thomas Mann rođen je u njemačkom Lübecku kao sin trgovca i senatora Thomasa Johanna Heinricha Manna. Njegova majka Julia (rođena da Silva-Bruhns) bila je s majčine strane brazilskog podrijetla. Djetinjstvo, provedeno u obitelji koja se ubrajala u najviše krugove lübeškog društvenog života, kasnije će opisati kao "uredno i sretno". Godine 1891. Mannov otac

umire od raka mjehura. Oporučno je zatražio da se kuća i poduzeće u Lübecku prodaju, da se novac uloži, te da njegovoj udovici i djeci na raspolaganju stoje kamate od obiteljskog imetka. Vrijeme školovanja Mann opisuje kao "tupo". Zarana je počeo pisati, a prve prozne radove objavljuje 1893. u školskim novinama koje sam izdaje. Potpisuje ih kao "Thomas Mann, liričko-dramatički pisac". Godine 1894., prije završetka školovanja, s obitelji odlazi u München, gdje se zapošljava kao činovnik u društvu za osiguravanje od požara, no nastavlja i s književnim radom.

Književni debi i odlazak u Italiju

Književni debi doživljava iste godine objavljivanjem proznih radova i pjesama u književnim časopisima. Ohrabren književnim uspjesima, 1895. odustaje od činovničkog posla i sluša predavanja na Visokoj tehničkoj školi u Münchenu, ne bi li se potom posvetio novinarstvu. S punoljetnošću (1896.) Mann prima mjesečno 180 zlatnih maraka kamata, što mu uvelike omogućuje život slobodnog umjetnika. U to doba piše za konzervativni mjesečnik "Dvadeseto stoljeće – časopis za njemački način i boljitak", koji povremeno i uređuje.

Mann s bratom Heinrichom odlazi 1897. u Italiju. Kao podstanari žive u mjestu Palestrina, istočno od Rima,

gdje zajedno pišu unikatnu slikovnicu "za pristojnu djecu" s parodijski intoniranim pjesmama i vlastitim ilustracijama. Knjiga, koja ostaje u obiteljskom vlasništvu, nestat će s emigracijom obitelji 1933. U Palestrinu Mann je napisao i nekoliko novela, među kojima je "Mali gospodin Friedmann", te započeo s radom na "Buddenbroo-

kovima". Svoju sporadičnu suradnju s minhenskim časopisom po povratku prekida, jer mu ne odgovaraju nacionalistički ton i antisemitski prizvuci u tekstovima. Umjesto toga 1898. godinu dana provodi u redakciji časopisa "Simplicissimus". Godine 1900. unovačen je kao "jednogodišnji dobrovoljac", no njegova vojnička karijera za-

vršava nakon svega tri mjeseca zbog nesposobnosti za službu. Taj događaj reflektirat će se kasnije na scenu novačenja u "Ispovijestima varalice Felixa Krulla".

Godine 1901. objavljen je, u dva toma, Mannov prvi roman "Buddenbrookovi", koji isprva doživljava tek umjerenu recepciju, dok će mu jednotomno izdanje dvije godine kasnije priskrbiti širu književnu slavu. Neki likovi iz te opsežne obiteljske kronike, u kojoj se zrcali sumrak jedne epohe njemačke povijesti, temelje se na osobama iz Mannove obitelji, dok su mnogi sporedni likovi svoje uzore pronašli u lübeškim građanima. Zbog ironijskog prikaza Mannovi suvremenici nisu bili nimalo oduševljeni ako bi se pronašli u knjizi, pa je pri jednoj lübeškoj knjižari uskoro tiskan i popis "Mannovih uzora". Odnosi građana Lübecka spram njihova poznatog sugrađana dugo će ostati zategnuti.

Godine 1903. dolazi do prvih nesuglasica u obitelji. Iako se već bio javno etablirao, Mann smatra da ga brat Heinrich zapostavlja i kritizira "dosadnu bestidnost" u njegovim knjigama. Kontakt među braćom nikad nije u potpunosti prekinut, ali književne suradnje više nije bilo. 1904. Mann upoznaje Katharinu "Katju" Pringsheim, unuku poznate aktivistice za ženska prava Hedwig Dohm, i počinje se boriti za njenu naklonost. Dotad je u pismima i dnevnicima dokumentirao samo homoerotske maštarije, napisavši, primjerice, 1901. u pismu svom bratu Heinrichu o njemačkom violinistu i slikaru Paulu Ehrenbergu: "Sve je to metafizika, muzika i pubertetska erotika: ja nikad neću izaći iz puberteta." Svoju pretpostavljenu homoseksualnost Mann, međutim, nikad nije izживio. Njegove "maštarije o mladima" pronašle su svoje književne

Herman Hesse, Thomas Mann i Jakob Wasserman na skijanju 1931.

Thomas Mann i Albert Einstein na Princetonu 1939.

refleksije u "Buddenbrookovima" (Hanno Buddenbrook / Kai Gof Mölln), te novelama "Tonio Kröger" (Tonio Kröger / Hans Hansen) i "Smrt u Veneciji" (Gustav von Aschenbach / Tadzio). S odlukom da se oženi Katjom Pringsheim, opredijelio se prema vlastitu priznanju za "uredan" život, a i priženio se jednoj od najuglednijih minihenskih obitelji. Katja, koja će mu kasnije roditi šestero djece - Eriku (1905.–1969.), Klausu (1906.–1949.), Gola (1909.–1994.), Moniku (1910.–1992.), Elisabeth (1918.–2002.) i Michaela (1919.–1977.), dugo je oklijevala, dok napokon 11. veljače 1905. nije pristala postati Mannovom ženom. To vrijeme Mann će opisati u romanu "Kraljevska visost".

Roman «Čarobni brijeg» donosi veliki uspjeh

Liječnici su 1912. godine kod Katje dijagnosticirali moguću sušicu, što je nalagalo duži boravak u sanatoriju

u švicarskom Davosu. Dok ju je tamo posjećivao, Mann je bio dirnut sanatorijskom atmosferom, klijentelom i Katjinim opisima tamošnje svakodnevice. Sve to inspiriralo ga je da napiše "vremenski" roman "Čarobni brijeg", koji će završiti tek 1924., iako je na njemu s prekidima radio od 1913.

Nakon izbijanja Prvog svjetskog bilo je pisaca koji se nisu protivili općem raspoloženju u Njemačkoj, već su pozdravljali, pa čak i slavili ulazak u rat. Tako su, primjerice, Alfred Kerr, Robert Musil, Richard Dehmel ili Gerhart Hauptmann izražavali uvjerenje u ispravnost politike, dok je Thomas Mann zastupao tek umjeren patriotizam. U jednom pismu bratu Heinrichu napisao je: "Osobno se moram pripremiti za potpunu promjenu materijalnih osnova mog života. Potraje li rat dugo, bit ću sasvim sigurno ono što se naziva ruiniranim." U istom pismu nastaviti će: "Za ime Božje! Što to znači u usporedbi s preokretima,

posebice duševnima, kojima moraju uroditi takvi događaji! Ne mora li čovjek biti zahvalan da smije doživjeti ono sasvim neočekivano, tako velike stvari?" Mann je rat smatrao principijelno nužnim, jer se po njegovu mišljenju radilo o "razbijanju najgore policijske države svijeta" – carske Rusije. U svojim mislima o ratu branio je svoje militarističke kolege. Kontakt s bratom, koji se poput Stefana Zweiga, Hermanna Hessea ili Arthura Schnitzlera izjašnjavao protiv rata potom je sasvim prekinuo.

Ubojstvo njemačkog ministra vanjskih poslova Walthera Rathenaua 24. lipnja 1922. Mann je doživio kao povod da se javno zalaže za Republiku i njene vrijednosti. Svojim govorom "O njemačkoj republici" prvi put se javio kao politički zainteresiran zagovornik novog državnog oblika. Demokracija i humanost, naglasio je, jedno su, a kako čovjek mora slijediti princip humaniteta, mora težiti i

demokratskom suživotu. U to doba Mann se učlanio u liberalno-demokratsku Njemačku demokratsku stranku.

Roman "Čarobni brijeg", objavljen 1924., doživio je velik uspjeh. Godinu dana kasnije Mann započinje s radom na tetralogiji "Josip i njegova braća", koristeći i taj put svoje suvremenike kao modele za karakterizaciju likova. Kao osnivački član Sekcije za književnost pri Pruskoj akademiji umjetnosti neposredno se zalagao za podizanje ugleda književnosti, okomivši se na tadašnji "Zakon o prljavštini i šundu", koji je po njegovu mišljenju ograničavao umjetničku slobodu. Iz tog doba potječe i znamenita zlonamjerna karikatura pod naslovom "Književnička akademija radi", na kojoj Mann, s perom i papirom u ruci, viri preko ramena naturalističkom piscu Gerhardu Hauptmannu.

Nobelova nagrada Manna nije osobito iznenadila

Nobelova nagrada za književnost Manna nije osobito iznenadila. O njemu kao potencijalnom dobitniku spekuliralo se, naime, i ranijih godina. Kad je 12. studenog 1929. primio radosnu vijest, bio je konsterniran činjenicom da se Nobelov komitet praktički pozivao samo na "Buddenbrookove". Nagrada je iznosila 200.000 rajhsmaraka. Dio toga Mann je upotrijebio da otplati dugove svoje djece Klause i Erike, te da kupi ljetnikovac i dva automobila. Još u Stokholmu jedan je novinar savjetovao Mannovima da novac ostave "vani", ali oni nisu shvatili zašto. Kad su 1933. emigrirali iz Njemačke, izgubili su velik dio imetka, što je podrazumijevalo i sve nekretnine.

Izbori za Reichstag 1930. osigurali su nacistima velik broj glasova. Mann,

koji je poput mnogih drugih skeptika naraslu političku snagu NSDAP-a promatrao u nevjerici, odlučio je govorom, što ga je održao 17. listopada 1930. u berlinskoj Beethovenovoj dvorani, apelirati na savjest nacije. U povijest njegovo će obraćanje javnosti ući kao "Njemački govor". Među uglavnom republikansku i socijaldemokratsku publiku umiješalo se nešto nacista, koji su pokušavali omesti govor, no to im nije uspjelo. Thomas Mann nazvao je nacizam "divovskim valom ekscentričnog barbarstva i primitivne, masovno-demokratske vašarske ludosti". Upitao se je li to njemačko i može li "poželjna slika primitivne, krvno čiste, srcem i razumom skromne, salutirajuće, naivno poslušne i ustegnute krotkosti u zreloom, iskusnom kulturnom narodu kakav je Njemački" uopće biti moguća. Ovacije u sali nisu se, međutim, čule izvan nje. Mann je stekao međunarodni ugled jednog od najpoznatijih protivnika nacizma, ali mnogi njegovi apeli prošli su nezamijećeno.

Egzil u Sanary-sur-Meru

U veljači 1933. Thomas Mann je održao govor u povodu 50. obljetnice smrti Richarda Wagnera, a potom sa suprugom otišao na duže putovanje u inozemstvo. Nakon toga uslijedilo je zimovanje u Arosi, s kojeg se na nagovor Erike i Klause Manna nisu vratili u München. Kad su članovi Sekcije za književnost pri Pruskoj akademiji pozvani da izraze lojalnost nacističkoj vladi, Mann je objavio da istupa iz udruženja. Knjige su mu, dođuše, ostale pošteđene spaljivanja, no zla sudbina snašla je djela brata Heinricha i sina Klause. Odluka da napusti Njemačku Mannovima nije pala lako, jer su morali ostaviti sav svoj nepokretni imetak. Financijskih pro-

blema ipak nisu imali, jer im je pošlo za rukom da dio novca od Nobelove nagrade, kao i nešto gotovine transferiraju iz Njemačke u Švicarsku.

Prva stanica u egzilu bio je francuski grad Sanary-sur-Mer. Nakon depresivnog oboljenja, Thomas Mann s obitelji seli u Švicarsku i nastanjuje se u Küsnachtu nedaleko Züricha. Sloboda kretanja bitno mu se smanjila, kad mu je istekla njemačka putovnica, jer su nacističke vlasti zahtijevale da je osobno produži u Münchenu, gdje ga je već čekao nalog za uhićenje. Iako je emigrirao, njemačko državljanstvo tada mu nije oduzeto, ali su zato financijske vlasti iskoristile priliku da u Münchenu zaplijene kuću Mannovih zajedno s inventarom, pozivajući se na ugovore iz kojih je navodno proizlazio književnikov visoki porezni dug.

Godine 1934. i 1935. Mannovi su putovali u Sjedinjene Američke Države. Amerikanci su bili zainteresirani za poznatog pisca, pa su mu odobrili ulazak u zemlju bez putovnice. Mannu je 19. studenog 1936. godine na vlastiti zahtjev odobreno čehoslovač-

ko državljanstvo. U dnevniku o tome će pribilježiti samo dvije riječi: "Čudan događaj." Nekoliko tjedna kasnije nacisti su Manna, suprugu Katju i djecu lišili njemačkog državljanstva, a potom mu je oduzet i počasni doktorat što ga je 1919. dobio od Sveučilišta u Bonnu (vraćen mu je u prosincu 1946.). Tridesetih godina Mann je šest puta posjetio i Mađarsku, gdje je između ostalog stanovao kod grofa Lajosa Hatvanya u Hatvanu kraj Bu-

dimpešte. U mađarskim novinama na njemačkom jeziku "Pester Lloyd" objavio je više članaka, između ostalog esej "Pazi, Europo!".

«Gdje sam ja, tu je i Njemačka»

Definitivni odlazak Mannovih u SAD uslijedio je u veljači 1938. Kad je stigao u New York, dao je za New York Times sljedeću izjavu o mukama emigrantskog života: "Teško se to

podnosi. Ali ono što mi olakšava stvar je osvješćavanje otrovane atmosfere u Njemačkoj. Lakše je, jer se zapravo ništa ne gubi. Gdje sam ja, tu je i Njemačka. Ja svoju njemačku kulturu nosim u sebi. Živim u doticaju sa svijetom i ne doživljavam se kao čovjeka koji je pao."

Prva stanica u SAD-u bio je Princeton, na čijem je sveučilištu Mann dobio izvanrednu profesuru. U to doba radio je i na svom romanu o Goetheu, koji je 1939. objavljen pod naslovom "Lotte u Weimaru". Izbijanje Drugog svjetskog rata potaknulo ga je na različite aktivnosti. Bio je član više komiteta koji su podržavali emigrante. Godine 1940. započeo je s vođenjem radio-emisije "Njemački slušatelj!" U mjesečnom ritmu njegovi su se veoma emotivni govori upozorenja u Kaliforniji snimali na gramofonske ploče, a potom avionom prevozili u New York. Preko kabla su prenašani u London, gdje je BBC snimke preko srednjeg vala emitirao i u Njemačku. Prihode od emisije Mann je ustupao British War Relief Fundu. Kako bi izbjegao odveć apokaliptičko demoniziranje, Hitlera i njegove pomagače često je prikazivao kao vic-figure: "No, da, rat je strašan, ali jednu prednost ipak donosi sa sobom, jer sprječava Hitlera da drži kulturne govore."

Mannovi su 1941. preselili u Pacific Palisades, sjeverno od Los Angelesa. Pokušaj stjecanja američkog državljanstva uspio im je tek 1944. Od 1943. do 1947. Mann je s prekidi radio na romanu "Doktor Faustus", zbog čega je proučavao muzikološku literaturu i biografije slavnih skladatelja, od Mozarta, Beethovena i Berlioz do Albana Berga, te kontaktirao s mnogim suvremenim kompozitorima poput Igora Stravinskog, Hannsa Eislera ili Arnolda Schönberga. Svoju

Thomas Mann u Sanary-sur-Meru

knjigu nazivao je "životnom ispoviješću", što je i dokumentirao izjavom: "Serenus Zeitbloom je parodija na mene. U Adrianovom životnom raspoloženju ima više mog nego što bi se moglo i trebalo pomisliti."

Mann je otklonio ideju da postane predsjednik Njemačke

Kad su nakon svršetka rata neke novine sugerirale da bi Thomas Mann trebao postati prvi predsjednik SR Njemačke, on je smjesta otklonio tu ideju, ali je u tipično ironičnom tonu dodao: "Imam određen kraljevski talent za reprezentaciju – kad sam koliko-toliko svjež." Upitno je, je li Mann taj prijedlog ikad shvatio ozbiljno, jer se Mann donekle distancirao i od poratne Njemačke. U svom otvorenom pismu "Zašto se ne vraćam u Njemačku" zastupao je tezu o kolektivnoj krivnji Nijemaca, što je urodilo prijetećim pismima i izuzetno lošom recepcijom "Doktora Faustusa". Bombardiranje njemačkih gradova tijekom rata prokomentirao je riječima: "Sve se mora platiti." Tek mnogo godina kasnije njemačka javnost ponovno je zauzela pomirljiv stav prema Mannu.

Nakon smrti predsjednika Franklina D. Roosevelta 1945. naraslo je Mannovo razočaranje SAD-om. Definitivnu odluku da se vrati u Europu donio je nakon što su ga u lipnju 1951. u američkom Kongresu nazvali "jednim od najznačajnijih svjetskih apologeta Staljina i drugova". Kao što su to prije

njega morali učiniti emigranti Hanns Eisler i Bertolt Brecht, i Mann je bio prisiljen da se očituje pred Komitetom za neameričke aktivnosti. Godinu dana kasnije Mannovi su se vratili u Švicarsku.

Poratnu Njemačku Mann je u povodu proslave 200. obljetnice rođenja J. W. von Goethea prvi put posjetio još 1949. Njegov odlazak u Frankfurt na Majni i Weimar javnost je promatrala s nepovjerenjem, no Mann je samo prokomentirao: "Ja ne poznajem nikakve zone. Moj posjet tiče se čitave Njemačke, Njemačke kao cjeline, a ne okupacijskog područja." Odlasci iz Švicarske u Njemačku postali su konstantom u životu Thomasa Manna. Godine 1954. nastavio je rad na romanu "Ispovijest varalice Felixa Krulla", koji je započeo još 1922., no nije ga stigao dovršiti. U povodu 150. obljetnice smrti Friedricha Schillera Mann je objavio esej "Ogled o Schilleru" i održao prigodni govor. 1955. posljednji put je posjetio rodni Lübeck, gdje je proglašen počasnim građaninom. U zahvalnom govoru prisjetio se oca, nekadašnjeg senatora: "Mogu reći da je njegova slika uvijek bila u pozadini svega što sam činio i uvijek sam žalio što sam mu za života davao tako malo povoda da se ponada kako će od mene na ovom svijetu još postati ugledan čovjek. Utoliko dublja je satisfakcija kojom me ispunjava činjenica da mi je bilo dano da ipak malo proslavim svoje podrijetlo i ovaj grad, makar i na pomalo neobičan način."

«Ispunio se jedan život»

U srpnju 1955. Thomas Mann je zajedno sa ženom boravio u nizozemskom kupališnom mjestu Noordwijk, a 18. srpnja prvi put se požalio na jaku bol u lijevoj nozi. Liječnici su konstatale trombozu nožnih vena i preporučili mu da miruje. Stoga se 23. srpnja obitelj prijevremeno vratila u Zürich, gdje se Mann trebao podvrgnuti daljnjem liječenju. U tamošnjoj kantonskoj bolnici zdravstveno stanje nakratko mu se popravilo. Radostan što će se vratiti kući napisao je filozofu Theodoru W. Adornu: "Pazienza! Ta ja sam ušao u vrijeme Čarobnog brijega." Nažalost, poboljšanje Mannova zdravstvenog stanja nije bilo dugog daha. Nakon nekoliko dana ono se ponovno pogoršalo, a pisac sve više gubio na težini i patio od slabosti. 12. kolovoza 1955. Thomas Mann umro je u dobi od osamdeset godina u Kantonskoj bolnici u Zürichu od posljedica arterioskleroze. Njegovu pogrebu na groblju u Kilchbergu nedaleko Züricha prisustvovali su mnogi štovatelji njegova djela iz Švicarske i inozemstva. Kao jedan od Mannovih najvjernijih suputnika, njemački pisac Carl Zuckmayer napisao je u svom oproštajnom govoru: "Kraj ovog lijesa zanimalo je mišljenje dana. Ispunio se jedan život koji je bio posvećen jednom jedinom sadržaju: djelu njemačkog jezika i opstanku europskog duha."

Gorljivi rotarijanac

I. Čolaković

Thomas Mann, najpoznatiji njemački rotarijanac u povijesti, ujedno je i simbol rotarijanskog otpora nacističkom teroru. Doktrina nacističkog režima predstavljala je potpunu suprotnost rotarijanskoj ideji promicanja međunarodnog razumijevanja i tolerancije među ljudima svijeta. Veliki književnik, član – osnivač Rotary Cluba München, ostao je odan rotarijanskim idealima i onda kada je Rotary pokret bio suočen s najvećom prijetnjom u svojoj povijesti.

Mann se, unatoč zauzetosti pisanjem Prvih Josipovih novela, u utorak, 11. listopada 1928. godine, susreo s nekoliko prijatelja u Walterspiel's restoranu hotela For Seasons kako bi ispunili aplikaciju za prijam minhenskog kluba u članstvo Rotary Internationala. Odgovor je iz Chicaga stigao nakon tri mjeseca, a minhenski su rotarijanci, među kojima je bio i Thomas Mann, mogli nazdraviti skorašnjem Charteru kluba kojemu je dodijeljen broj 3009.

Da bi zabilježio sretni trenutak Mann je u knjigu gostiju sa zlatnim obrubom, kako piše Victoria De Grazia, profesorica s Harvarda u izvrsnoj knjizi «Irresistible Empire», zapisao misao kojom promišlja svoju profesiju.

Mann je tada zapisao misao filozofa Gottholda Ephraima Lessinga koju je uputio Martinu Lutheru – «Veliki čovječe, skršio si okove tradicije, ali tko će nas spasiti od nepodnošljivih okova napisane riječi». Kasnije, Mann je s prijateljima za objedom

živo diskutirao o ovoj poruci filozofa Lessinga.

Prijatelju Mannu bilo je lijepo u društvu rotarijanaca pa se odazivao i na rotarijanska druženja izvan Münchena. Iako u to vrijeme nije volio javno nastupati, ipak se odlučio izaći za govornicu na prvoj regionalnoj konferenciji Rotaryja za Europu koja je u rujnu 1930. godine održana u Den Haagu.

O atmosferi koja je tih godina vladala u minhenskom klubu svjedoči i proslava koju su svom prijatelju Mannu organizirali nakon što mu je dodijeljena Nobelova nagrada za književnost. Prvi su mu na Nagradi čestitali upravo njegovi prijatelji iz Rotary kluba, a o gala večeri koja je priređena Thomasu Mannu u čast svjedoči tadašnji majstor ceremonijala minhenskog kluba Oscar Walter, koji se šalio da je vino točeno na večeri – Erbacher Honig Cabinet iz 1921., bilo toliko plemenito da ga se bojao otvoriti.

Thomas Mann je bio «uvjereni, oduševljeni i aktivni rotarijanac». Na mnogim predavanjima u Njemačkoj i u inozemstvu na kojima je govorio kao glavni gost, neumorno je propagirao rotarijanske ideje – međunarodno zajedništvo, toleranciju, slobodu, ljudskost, solidarnost i razumijevanje.

O Rotaryju je primjerice, 1930. godine zapisao: «U Rotary klubovima su ljudi iz raznih sredina, koji govore razne jezike, ljudi koji dobro poznaju trajne vrijednosti u području individualnog, u području umjetnosti i

kulture, ljudi koji su odlučili Rotary obraniti od optužbi za materijalizam: ljudi koji su se jednako tako odlučili da neće dozvoliti lažnom romantizmu da se umiješa u njihovu volju da služe i rade za bolje ljudsko društvo».

Stoga je vrlo rano prepoznao «lažni romantizam», pravu narav nacionalsocijalističkog režima i bio njegov postojani protivnik. Smatrao ga je «ekscentričnim divovskim valom barbarizma», no, nadao se kako je razum njemačkog naroda dovoljno snažan te da će kroz neko vrijeme «politička anarhija» doživjeti odlučujući udarac. Vjerovao je u politički razum njemačkog naroda.

No, stvarnost je bila drugačija. Dva mjeseca otkako je Hitler postao kancelar Reicha, 8. travnja 1933. godine, Thomas Mann je na odmoru u švicarskom Luganu primio pismo predsjednika svog Rotary kluba.

«Poštovani gospodine profesore, Vaše dulje izbjavanje iz Münchena spriječilo nas je da razgovaramo o vašoj pripadnosti ovdašnjem klubu. Sigurno ste, praćenjem razvoja događaja u Njemačkoj, shvatili da smatramo neizbježnim brisati vas s popisa članova. S veleštovanjem, RC München – Pred.» - stajalo je u pismu u kojem je najuglednijem članu minhenskog Rotary kluba uskraćeno članstvo. Tom su prilikom iz klupskog članstva brisana još četiri prijatelja židovske vjere, no, isključenje je po naredbi režima moralo ostati tajno i drugi članovi o tome nisu smjeli ništa znati.

Thomas Mann u Weimaru 1955. godine

Vjerojatno je njegovom isključenju iz minhenskog kluba kumovao njegov rotarijanski prijatelj, novinski izdavač W. Leopold, koji je rekao kako je Thomas Mann isključen zbog «svojih političkih stavova. Leopold klubovima u svojim novinama prijeti sankcijama, a članovima uhićenjem, ukoliko «do sljedećeg ponedjeljka (10. travnja 1933.) klubovi neće ništa poduzeti u vezi Židova i marksista».

Isključenje iz Rotary Cluba Münchena duboko je potreslo i ogorčilo Thomasa Manna. Iako ga je odluka da se nakon puta u inozemstvo na proljeće 1933. godine ne vrati u Njemačku spasila od koncentracijskog logora i vjerojatne smrti, teško je podnosio

egzil i informacije koje je dobivao iz domovine. Književna djela spaljivana su na Königsplatzu, njegova je kuća u Poschingerstrasse i sva njegova imovina konfiscirana, kuća za odmor Mannovih postala je gostinjska kuća Hermanna Goeringa, oduzeta mu je počasna doktorska titula bonskog sveučilišta. Naposljetku mu je oduzeto i njemačko državljanstvo.

Mann u Sjedinjenim Američkim Državama govori na rotarijanskim okupljanjima uz objed, razotkriva zločinačku narav nacionalsocijalističkog režima i konzervativne američke poslovne ljude pokušava pridobiti za pomoć savezničkim snagama u Europi. Sa zahvalnošću je 12. veljače 1942.

godine prihvatio počasno članstvo u Rotary Clubu Los Angeles West.

Kada se Njemačka oslobodila nacističkog terora, a München prestao biti «grad pokreta», Thomas Mann je u pismu minhenskom gradonačelniku Wimmeru između ostalog napisao: «Meni je München, gdje sam proveo polovicu svog života, prirastao srcu i tom gradu nikada nisam želio zlo, čak ni tada kada je od tuda dolazilo zlo. Znao sam da to nije pravi i istinski München».

Thomas Mann ostao je gorljivi rotarijanac koji je rotarijanske ideale prihvatio punog srca. Rotarijanska ideja bila je dio njegove humanosti.

Najteže razdoblje u povijesti Rotaryja

I. Čolaković

Kako je u Njemačkoj postojalo podozrenje prema organizaciji nastaloj u zemlji – pobjednici u Prvom svjetskom ratu, Rotary je u Njemačku stigao relativno kasno, tek 1927. godine, nakon što je predsjednik Rotary Internationala Harry Rogers, 1926. dao inicijativu da se pojačaju naponi za okupljanjem prominentnih Nijemaca koji bi bili otvoreni za Rotary ideju. Tako je prvi klub u Njemačkoj, Rotary Club Hamburg, osnovao direktno Rotary International. Prvi mu je predsjednik bio Wilhelm Cuno, predsjednik brodarskog društva Hamburg – Amerika i kancelar Weimarske Republike od 1922. do 1923. godine. Unatoč otporu Katoličke crkve, Rotary u Njemačkoj – raste. Nakon Rotary klubova u Frankfurtu i Kölnu, 1928. godine osnovan je i Rotary Club München. Dominantnu ulogu u osnivanju minhenskog kluba imali su bečki rotarijanci zajedno s rotarijancima iz Hamburga, a njegovi članovi – osnivači bili su uglavnom ugledni bavorski intelektualci, umjetnici i znanstvenici, među kojima je bio i Thomas Mann. Godinu dana kasnije, kada je velikom književniku dodijeljena Nobelova nagrada za književnost, bio je to razlog za slavlje i u njegovom Rotary klubu. Tom je prigodom Mann nedvosmisleno potvrdio svoje zalaganje za visoke ideale Rotaryja i njegovu međunarodnu misiju za slobodu, mir i dobro čovječanstva.

No, teški dani za Rotary u Njemačkoj tek su počinjali. Godinama prije

nego su Hitler i nacisti osvojili vlast u Njemačkoj, otvoreno su pokazivali netrpeljivost prema Rotary pokretu kojeg su smatrali dijelom međunarodnog slobodnog zidarstva.

Hitlerovim dolaskom na vlast 1933. godine, režim još žestice napada «sve što nema korijen u njemačkom narodu». Svi koji se nisu uklapali u novi poredak nisu bili dobrodošli. Slobodno zidarstvo u Njemačkoj je primjerice, zabranjeno u kolovozu 1935. godine. Neki su se klubovi odlučili samoraspustiti, primjerice RC Heidelberg i Mainz, no, članstvo se u većini njemačkih klubova, ipak nadalo kako će se Rotary moći prilagoditi i preživjeti i u ovakvim, posebno teškim okolnostima nacističke diktature, kada je rotarijansko prijateljstvo stavljeno na tešku kušnju.

Rotarijansko prijateljstvo na kušnji

U Njemačku 1933. godine stižu tadašnji predsjednik Rotary Internationala, Kanađanin John Nelson i tajnik RI-a Ches Perry da bi na sastanku s njemačkom vladom objasnili misiju i principe Rotaryja. Predsjednik Nelson je tom prilikom članovima u Berlinu uputio poslanicu u kojoj ističe kako se «Rotary ne miješa u vlast i političke stavove». «To su stvari o kojima građani svake zemlje moraju odlučivati sami. Rotary nije mjesto na kojem bi donosili mišljenja o svjetskim problemima, već mjesto gdje pripremamo ljude da prihvate životne zadaće i na

kojem ih pripremamo da ih izvršavaju – napisao je berlinskim rotarijancima. Nakon povratka u Sjedinjene Američke Države predsjednik Nelson je objavio tekst u The Rotarianu pod naslovom: «Rotary nastavlja u Njemačkoj».

Mnogi su se tadašnji rotarijanci ponadali kako je s Berlinom postignut kakav-takav dogovor, no, već 1935. godine u nacističkim se novinama ponovno počelo pojavljivati sve više tekstova u kojima je Rotary proskribiran kao masonska organizacija koja štiti i promiče židovstvo. Jedna od tvrdnji koje su trebale svjedočiti tome u prilog je bila i premetaljka kojom se od riječi ROTARY dobiva hebrejska riječ TORA – starohebrejsko ime za «pet knjiga Mojsijevih».

U njemačkim Rotary klubovima već dugo nema Židova – ili su napustili klub kako ne bi ugrozili ostale članove, ili su isključeni iz klubova ili su pak ostali bez svojih stručnih razreda, budući im je prema rasnim zakonima bilo zabranjeno obnašati javne poslove. No, daljnja devastacija Rotary klubova uslijedila je 22. kolovoza 1937. godine, kada je vrhovni sudac nacističke stranke Walter Buch dekretom zabranio članstvo u Rotary klubovima članovima NSDAP-a, a kasnije je zabrana članstva, koja je već vrijedila za vojna lica i pripadnike SS-a, proširena i na sve državne službenike. Iz klubova su morali izaći gradonačelnici, profesori, suci i liječnici. Zabrana članstva se primjerice, u Rotary Clubu Leipzig odnosila na čak 90 posto članova.

La JUVAQUATRE RENAULT

La dernière voiture économique qui a fait ses preuves avant la guerre dans le monde entier est la nouvelle fabriquée par les grandes usines françaises maintenant reconstruites et qui auront retrouvé avant peu toute leur activité.

La Juvaquatre à portes, à places confortables, a conservé toutes ses qualités d'entretien et de service, en outre, d'un certain nombre de perfectionnements dictés par l'expérience. Elle est équipée de freins hydrauliques et comporte une moto arrière de plus grand volume s'ouvrant de l'extérieur.

La Juvaquatre Renault, essentiellement robuste, n'exige qu'un entretien réduit. Sa faible consommation d'essence répond parfaitement au principal souci de la plupart des automobilistes : l'économie.

LA VOITURE ÉCONOMIQUE DES GENS PRESSES ET LA VOITURE RAPIDE DES GENS ÉCONOMES

Buchov dekret je bio usmjeren na sam temelj rotarijanske ideje – «rotarijanac nije antisemit, za njega su Židovi jednaki Nijemcima i on ih neće odbiti iz svog društva», napisao je Buch i zaključio: «Onaj tko želi voditi Njemačku ne može više pripadati društvu koje je međunarodno povezano».

Očajnički pokušaji za spas Rotaryja

No, Rotary International se sveudilj nadao, pa su tajnik Rotary Internationala za Europu Alex Potter i njegov nasljednik Leslie B. Struther u više navrata putovali u Njemačku, iako je za rotarijance tada to bilo izuzetno opasno. Za spas Rotaryja, koji je u Njemačkoj već odustao od mnogih temeljnih principa i potpuno ponijemčio sve engleske termine Rotaryja, borili su se i njemački rotarijanci. Oni koji su mogli ostvariti kontakte s vodstvom režima – Himmlerom, Göringom i von Ribbentropom, pokušavali su osobnim intervencijama dogovoriti sastanak predsjednika Rotary Internationala s Adolfom Hitlerom. Njihova je inicijativa uvijek rezolutno odbijena. Victoria De Grazia u knjizi

«Irresistible Empaire» posebno opisuje nastojanja tadašnjeg guvernera njemačkog distrikta Hugoa Grillea. Bio je spreman susresti se s Göringom, i s Himmlerom, pa i Kochom, šefom administracije Reicha, no, nika-ko ne i s «primitivnim Goebbelsom». «Neću mu ponuditi ruku» - navodno je izjavio, no, profesorica De Grazia piše kako je zapravo bilo drugačije, i da se Goebbles odbio rukovati s rotarijancem Grilleom.

Usljedio je posljednji, očajnički pokušaj da se spasi ono što se možda spasiti dalo. Guverner njemačkog distrikta Grille dogovorio je u jesen 1937. godine sasanak svih preostalih njemačkih klubova na kojem je dogovoreno da se iz klubova isključe slobodni zidari i nearijevci te da Rotary prizna nacizam. Sudac Buch je i tu očajničku ideju – odbio, iako bi je, da je bila prihvaćena, sigurno odbacio Rotary International.

Predsjednicima Rotary klubova u Njemačkoj preostalo je još samo glasovati za samoraspuštanje klubova koji su potom Charter povelje vratili Rotary Internationalu u Zürich, ukoliko ih nije zaplijenio Gestapo.

Prema podacima Rotary Internationala koje prenosi Manfred Wedemayer u tekstu objavljenom u povodu 75. obljetnice RC München, 1936. godine u Njemačkoj su djelovala 42 Rotary kluba. Svi su prestali postojati. Isto se dogodilo u Austriji te u svim zemljama koje je okupirala Hitlerova Njemačka. Mussolini je rad Rotary klubova, koji su bili povezani u nacionalni, talijanski Rotary zabranio krajem 1938. godine, iako je Duce proglašen počasnim članom, a talijanski su se rotarijanci već praktično odrekli rotarijanske ideje, pokušavajući raznim sofizmima opravdati agresivnu politiku fašističkog režima, o čemu je detaljnije pisao prijatelj Oleg Mandić u knjizi «Rotary i mi». U povijesti Rotaryja ostalo je zabilježeno kako je grupa od 150 japanskih i američkih rotarijanaca posjetila Mussolinija na povratku s konferencije Rotary Internationala koja je u lipnju 1937. godine upriličena u Nici, «kako bi Duceu izrazili poštovanje».

Već ranije u Španjolskoj je zatvoreno 36 klubova. I s druge strane svijeta dolazile su u to vrijeme vrlo loše vijesti. U Japanu, gdje je 1940. godine bilo 48 klubova i više od 2000 rotari-

janaca, Rotary je zabranjen u rujnu, a u svom zadnjem govoru, 11. rujna, guverner japanskog distrikta Ume-kichi Yoneyama je pred članovima tokijskog kluba rekao kako će unatoč zabrani rada «duh Rotaryja i dalje živjeti». Nakon napada na Perl Harbour bilo je zabranjeno djelovanje čak i skautima, a Jasper Ridley navodi primjer japanskog plemića Tokotaroa Higuchija koji je u Domu plemića govorio protiv zabrane Rotaryja, za koji je tvrdio kako je bezopasna i lojalna organizacija. Istog je trena uhićen i optužen zbog veleizdaje. Japan je okupirao Kinu – u šest su gradova ukinuti Rotary klubovi. Progoni rotarijanaca proširili su se i na sve zemlje koje je okupirao Japan – Koreju, Man-

džuriju, Hong Kong i Filipine. Nakon što su Japanci okupirali Singapur, svi su tamošnji rotarijanci početkom 1942. godine – uhićeni.

Biti rotarijanac bilo je izuzetno opasno u mnogim dijelovima svijeta. Mnogi su rotarijanci platili visoku cijenu nakon što je Gestapo došao u posjed klupskih arhiva. Samo u Varšavi je ubijeno 12 rotarijanaca.

Rotarijanci su se nastavili družiti u tajnosti

Unatoč velikoj opasnosti rotarijanci su se ipak nastavili družiti u tajnosti, a pritom su bili vrlo domišljati. Bečki su se rotarijanci recimo, družili na golf terenima, neki su se pred-

stavljali kao pjevačka društva, negdje su se članovi, posebice u Japanu, okupljali u novim klubovima koje su nazvali po danu sastanka. Prijatelji u Varaždinu su se još dugo nakon što je Pavelićev režim zabranio aktivnost Rotaryja okupljali u privatnim kućama na takozvanim «kartaškim večerima srijedom», kako pišu prijatelji Predrag Grims i Franjo Ruža u monografiji «Rotarijanstvo u Varaždinu», koja je krajem prošle godine doživjela svoje drugo izdanje. Rotary Club Katowice rad je nastavio u izbjeglištvu – u Londonu.

Tijekom rata rotarijanci su se u skrovitosti družili i u Njemačkoj – u klubovima u Dresdenu, Hamburgu, Münchenu i Stuttgartu, a drezdinski

Nakon napada na Perl Harbour Rotary je zabranjen u Japanu

su se rotarijanci primjerice, sastajali sve do veljače 1945. godine, kada je cijeli grad razoren u savezničkom bombardiranju.

O tome da zabrane pod prijetnjom smrću nisu mogle ugasiti rotarijansko prijateljstvo svjedoči i pismo koje je europski tajnik Struthers poslao tajniku Rotary Internationala Chessu Perryju nakon što su njemačke trupe okupirale Češku. U njemu Struthers piše kako se boji da će Gestapo otkriti da se rotarijanci i dalje sastaju u privatnim kućama. Guverner češkog distrikta František Kral uspio je, zahvaljujući dojavi, u posljednji trenutak spaliti distriktnu arhivu, piše David Forward u «A Century of Service». Oficiri Gestapoa ušli su u guvernerovu kuću baš kada je plamen progutao posljednji dio pismohrane češkog distrikta.

Primjeri rotarijanske solidarnosti

No, u to teško vrijeme za Rotary i rotarijance zabilježeni su i primjeri iskrene rotarijanske solidarnosti. Manfred Wedemeyer navodi sjećanje tadašnjeg predsjednika Rotary Cluba Paris Henrija Tarda. Članovima zabranjenog kluba, koji su se te večeri okupili na sastanku u pariškom restoranu La Rotonde, zapeo je zalogaj u grlu kada se usred večere na vratima pojavio njemački general.

No, umjesto da ih prema očekivanju uhiti, došao je u neočekivanu posjetu kako bi izrazio svoje poštovanje prema Mauriceu Duperreyju, svjetskom predsjedniku u godini 1937./1938., koji je 1938. godine na konferenciji u San Franciscu, u obraćanju delegatima rekao: «Izražavam žaljenje što je rotarijancima iz Njemačke i Austrije, s obzirom na okolnosti, jedino preostalo ukinuti svoje klubove, no, iako članovi Rotary klubova u Njemačkoj više nisu rotarijanci, oni su još uvijek naši prijatelji». Visoki njemački oficir bio je general Karl Schippert, i sam rotarijanac iz kluba u Stuttgartu, bivši guverner njemačkog Districta 73 i nekadašnji izvršni direktor Daimler - Benza. U Parizu je službovao kao oficir Wermahta zadužen za vođenje Renaultove tvornice! Victoria De Grazia piše kako je susret bio srdačan i – kratak. U neprijateljskom oficiru ipak je bilo teško prepoznati rotarijanskog prijatelja.

Nesebično su pomagali i švicarski rotarijanci, posebno izbjeglice iz Belgije i Francuske, u Finskoj su klubovi organizirali pomoć za ratnu siročad, rotarijanci iz Liverpoola brinuli su o sinovima rotarijanaca iz prekomorskih zemalja koji su se borili na europskim ratištima.

Bilo je to vrijeme najveće pogibe lji za Rotary ali i za sav slobodni svijet. Kraj Drugog svjetskog rata Rotary International je dočekaao bez 484 kluba koji su izbrisani iz članstva. Rotary

pokret je izgubio čak 16.700 rotarijanaca širom svijeta. Predsjednik Thomas Warren započeo je rotarijansku godinu 1945./1946. s organizacijom koja je imala 5.441 klub u 65 zemalja svijeta i 247.212 članova. Te je godine obnovljen rad klubova u Belgiji, Burmi, Čehoslovačkoj, Francuskoj, Grčkoj, Luxembourg, Norveškoj i Nizozemskoj. Godinu dana kasnije Rotary ponovo počinje aktivnost u Italiji i – Trstu. Nažalost, u mnogim europskim zemljama Rotary se nije uspio vratiti još gotovo 50 godina, no, već je u prvim poslijeratnim godinama nastavio snažan rast u dijelu svijeta « u kojem su postojali uvjeti za njegov rad. Rotary pokret uspio je preživjeti najteže razdoblje u svojoj povijesti.

«Rotary nema tenkove ni vojsku, i nema snage zaustaviti borbe, ali kada oružje utihne i bitke prestanu, a uvijek jednom prestanu, tada Rotary ponovo može zasjati» - zapisao je kasnije William Carter, predsjednik Rotary Internationala u rotarijanskoj godini 1973./1974.

Rad Rotary klubova u Njemačkoj i Austriji, ponovo ožvijen 1948. godine, doživio je pravi procvat, a upravo su rotarijanci u ovim zemljama bili nasrčaniji promicatelji mirotvorstva i razumijevanja među narodima – ideje Osnivača Rotarija Paula Harrisa, neumornog odvjetnika prijateljstva i tolerancije.

Rotary i tenis – idealan spoj za prijateljstvo i služenje

Kada su prijatelji iz Rotary Cluba Zagreb Kaptol – Tomislav Maravić i Mladen Novaković pokrenuli inicijativu za okupljanje rotarijanaca u teniski fellowship, malo se tko mogao nadati da će ovaj fellowship, kojeg je Rotary International službeno potvrdio kao International Tennis Fellowship of Rotarians (ITFR) u ožujku 2005. godine, doživjeti takav uzlet i rast. Predsjednik ITFR-a Marco Malinaro izvještava kako su krajem siječnja u članstvu ovog fellowshipa bila 633 rotarijanca i rotarijanke iz 55 zemalja svijeta!

Ponovo se potvrdilo kako su Rotary fellowshipi snažan alat za lokalne i međunarodne akcije rotarijanaca ali i za razvijanje prijateljskih veza među ljudima koji dijele iste interese – ističe

predsjednik ITFR-a i dodaje kako ovaj fellowship s velikim entuzijazmom širi rotarijanski duh na susretima rotarijanaca – tenisača širom svijeta.

ITFR je do sada primjerice, organizirao četiri teniska rotarijanska svjetska prvenstva – 2005. godine u Rovinju, 2006. u Colombu na Šri Lanki, 2007. u talijanskom Salernu te 2008. u Barceloni, i to uz podršku ITF-a (International Tennis Federation), ATP-a (Association of Tennis Professionals) i drugih važnih međunarodnih teniskih asocijacija. Uz svjetsko rotarijansko prvenstvo ITFR je organizirao i brojne turnire u Hrvatskoj - u Zagrebu, Bolu i Požegi, u Italiji – Galatini, Đenovi, Salernu, Torinu te onaj u Rimu - «White and Wood», na kojem su igrači nastu-

pili isključivo u bijeloj opremi a igrali su na teniskim terenima talijanskog Ministarstva vanjskih poslova - drvenim reketima. Ovaj je fellowship bio organizator i mnogim teniskim turnirima u Bugarskoj, Engleskoj, Španjolskoj, Turskoj, Brazilu, Šri Lanki i Sjedinjenim Američkim Državama.

Fellowship je podržao i izdavanje knjige «Talijanski reketi» Beppea Russottoa, autora sjajne knjige «Tenis na razglednicama» koja je svoje mjesto dobila i u muzejskoj knjižnici Wimbledonu koja čuva najveću zbirku knjiga o tenisu na svijetu. Novcem prikupljen na rimskom turniru ITFR je pomogao dobrotvorni projekt u Ugandi – Africa Project - Rotary Club Salerno.

«White and Wood» turnir u Rimu

ITFR svetsko prvenstvo u Barceloni 2008.

«Akcije fellowshipa mogu stvarno postati jedinstvene, jer sjedinjavaju strast i nevjerovatnu energiju u izgradnji prijateljstva i podršci važnim inicijativama i dobročinstvima – rekao je Marco Malinaro.

Wilfrid Wilkinson, predsjednik Rotary Internationala u prošloj je rotarijskoj godini, zajedno s predsjednikom Rotary Fellowshipa (RF) u pismu predsjednicima rotarijskih fellowshipa, a njih je ukupno više od devedeset, pozvao i fellowshipe da podrže akciju iskorjenjivanja dječje paralize i da prihvate «Izazov od sto milijuna dolara».

Teniski fellowship se ovom pozivu odmah odazvao, već na svjetskom

prvenstvu u Barceloni, u rujnu 2008. godine, kada je ITFR novac prikupljen na turniru donirao za akciju Polio Plus, a temeljem usvojene strategije, tako će biti i na sljedećem svjetskom prvenstvu koje će se održati u Beču, od 24. do 30. kolovoza.

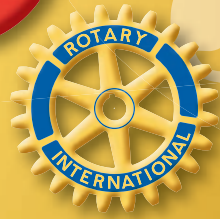
Predsjednik ITFR-a ističe kako će i svi sljedeći turniri i događanja biti usmjereni prema istom cilju – podršci akciji iskorjenjivanja dječje paralize, i poziva rotarijance da im se pridruže. «Prigoda je mnogo» - kaže Marco Malinaro i najavljuje turnire u Monte Carlu, Rimu i Zagrebu – tradicionalni 9. ITFR Zagreb Open koji će se na teniskim terenima u Podsusedu održati 27. i 28. veljače. Ovaj će turnir biti

memorijalni, u spomen na tragično preminulog prijatelja Gordana Čačića iz RC Zagreb – Centar, aktivnog člana ovog fellowshipa.

Prigoda za rotarijsko druženje bit će i stota konferencija Rotary Internationala u Birminghamu, od 21. do 24. lipnja, kada će se u «Kući prijateljstva» predstaviti i teniski fellowship, koji će ponuditi i posebni četverodnevni program u «hramu tenisa» - Wimbledonu, gdje će se u to vrijeme igrati Grand Slam turnir. Prilika je u ITFR-u mnogo, kažu članovi ovog fellowshipa i pozivaju rotarijske prijatelje i prijateljice da zajedno s njima «zabiju as za Rotary».

rotary

magazin

Make Dreams Real

